

Alapítva: 1990-ben

Bogárd és Vidéke

„A társadalom egyetlen önvédelmi fegyvere a nyilvánosság”

2014. július 10. - XXV. évf. 28. szám
20 oldal, 200 Ft

Prím + rím + kaland	2-3
Emlékezés a zsidó mártírokra	4
Egy hajdani orvos emlékére	5
Na-túra	6-7
Félgőzzel nem érdemes.	7
Dobd el a cigit!	8

Főszerkesztő–kiadó: Hargitai Lajos

Felelős szerkesztő: Hargitai–Kiss Virág - 06(30)3483 320

A Dél-Mezőföld független hetilapja

www.bogardesvideke.hu - www.bogarditv.blog.hu

Ugye, maga nem normális?

Emlékszem egy férfire, aki egy szabad strandon minden nap ugyanakkor megjelent bringával, ledobta magáról a ruhát, és mezítelen testtel berohant a Dunába. Utána azonmód kifeküdt a parti fűnyyre, nekiállt tornázni, aztán két kerékre pattanva távozott. Egyesek döbbenettel szemlélték, mások szemérmesen elfordították tekintetüket az egyébként vonzó férfitestről, megint mások kuncogva sutyorogták egymásnak: „Ez nem normális!”

A régi világban feketén–fehéren elkülönült egymástól a normálisak „tekintélyes” és a nem normálisak „szégyenletes” táborra. Fontos volt normálisnak látszani (legalábbis a felszínen), azaz az írott és íratlan társadalmi szabályokhoz igazodni – nyelve egy nagyot – az egyéni igényeket háttérbe szorítva. Ma, amikor törvények biztosítják a faji, nemi, hit- és meggyőződésbeli sokszínűséget, számos csatornán hirdetik a toleranciát, elfogadást, a mélyben még mindig él a megfélemlítés azoknak, akik „önző” módon a maguk feje után mennek, azaz más kedvéért, elvárásokért nem csonkítják meg egyéniségüket.

Megvan-e a bátorság Önökben, hogy kövessék a fenti férfi példáját?

Hargitai–Kiss Virág

Emlékezés a zsidó mártírokra

Na-túra

Az új jegyző

10 éves Bella Voce kamarakórus

ILI NÉNI KÉPLETE

Prím + rím + kaland

Molnár Lászlóné Ili néni 1947-ben kezdett tanítani, 2014-ben kapott rubindiplomát. Számold ki, mikor végezte el a tanítóképzőt, és mikor kapott tanári gyémántdiplomát, ha 1953-ban végzett. A kapott évszámok utolsó két számjegyét add össze, az eredményhez add hozzá az összes Ili néni által bebarangolt ország kétszeresét, valamint a kezdő fizetése tizenötöd részét. A helyes végeredmény Ili néni életkora: egy prímszám.

És most lássuk a példa részletes leírását.

– Az egykori tantestületből hányan élnek még, mennyien lehettek ott a rubindiplomája átadásán?

– Egyedül maradtam a régiek közül. Nyugdíjas kollégák köszöntöttek és volt tanítványok, akik pedagógusok lettek, valamint az igazgatónő.

– Az iskolatársak közül is kevesen maradtak, akikkel a tanítói diplomát szerezte?

– Talán hárman élünk. A német megszállás után feszült viszonyok voltak, beszüntették a tanítást. Légi támadásnál nem tudtak hova rakni bennünket, nem volt a képzőnek óvóhelye. A bombázások, a bizonytalanság miatt már április 25-én diplomát kaptunk. Bejáró diák voltam, Sárszentmiklósról kerékpárral és gyalog mentem az állomásra.

– Honnan indult a pályája, ha még régebbre nyúlunk vissza? Sárszentmiklósi lakos volt.

– 9 éves koromban kerültem ide Komárom megyéből. Győr mellett születtem. Édesapám uradalmi sváb volt. Tata mellett laktunk. Édesapám meghalt, három kiskorú gyermek maradt, anyám idegileg összeomlott. Családi pótlék, özvegyi járulék, semmiféle támogatás nem volt akkor. 67 éves nagyapám fogadott be minket, aki gazdaszéként dolgozott, így kerültünk Sárszentmiklóstra.

– A nagyapját hogy hívták?

– István János. Az 1919-20-as években került ide, és amíg fel tudott ülni a ló hátára és ki tudott menni a határba, addig dolgozott.

– Akkor ő kemény kitanításra nevelte a három gyereket.

– A pusztai elemi iskolába jártam, összevont 6 osztályba, egy tanítóval. Mikor a tanévnek vége lett, akkor jöttünk ide, de negyed évig Alapon jártam a református iskolába a keresztapámhoz, Oszváth Józsefhez, aki friss diplomával a pápai kollégiumból került ki, és korszerű módszerekkel oktatott. A pusztai tudással nagyon le voltam maradva.

– Ő példakép is lett az életében a pedagóguspályáival?

– A pedagógusi pálya felé úgy irányultam, hogy a sárbogárdi polgári iskolába íratlak aztán be, és beiratkoztam a székesfehérvá-

ri líceumba. Négy év után ott érettségiztünk volna, utána lett volna egy 2 éves akadémia. Közben jött Erdély, Felvidék összecsatolása, választhattunk, hogy maradjunk-e Fehérváron és átlépünk az 5 éves képzőbe, vagy elmegyünk Budapestre, Kassára líceumi érettségizni. Azok mentek el, akik nem akartak pedagógusok lenni. Így lett belőlünk népiskolai tanító. A háború eléggé szétszórt bennünket.

– Ili néni és családjá hogyan tudták a háborús időket átvészelni, főleg így, hogy ott volt a képzés a kezében, és el kellett volna helyezkedni, de háborús időkben ez nehézkes.

– Beadtam a pályázatomat a bogárdi katolikus egyházközség iskolájához. 44 ószen szerettem volna munkába állni. Ajánlották nekem, hogy Arany-pusztára, Alapra menjek tanítani. Találkoztam Arany Lászlónéval és dr. Voinovich Gézával is. Az idős hölgy egy látogatáson fogadott, a kikötése az volt, hogy csak akkor tud befogadni, ha anyám, vagy nagyanyám is oda költözik velem. Mert nem lehet, hogy egy fiatal lányt állandóan kísérgessenek Miklósról Felső-Alapig. Nem tetszettem neki. Kerékpárral érkeztem, se kesztyű, se harisnya, 19 évesen, lebarbulva. Ebből nem lett munkahely. Aztán 2 évig nem voltunk itthon, elmenekültünk.

– Hová?

– Bátyám katona volt, és sérülés miatt fél évre szabadságolták. Nagyapám meghalt tavasszal. Nem akartuk megvárni, hogy az orosz csapatok elérjenek ideig. Balatonalmádi-Vörösberénybe keresztstüleimhez szerettünk volna menni. Fogatot szereztünk, egy éjjel fölraktunk egy csomó kukoricát, takarót, párnát, élelmiszert, és elindultunk. Bármerre mentünk, le voltak zárva az utak. Kavargtunk a Bakonyban, mert a főútvonalakat lőtték. Kikötöttünk Mórton egy régi ismerősnél, végül Győr mellé mentünk abba a gazdaságba, ahonnan a bátyám bevonult. Szilveszter este újra felpakoltunk, és elmentünk a Bakonyba, ahol édesapánk egy nővére él, akit apám temetésén láttunk utoljára. Egy kicsi házában laktunk 13-an három hónapig. Akkor egy ottani német alakulat mondta, hogy feladják Magyarországot. Megint föl-

pakoltunk, és 6 hétig vándoroltunk Ausztria területén, elértük Bajorországot is. Bombázott városokon mentünk keresztül. Cigánymódon éltünk. Erdő szélén aludtunk.

– Élelmet gyűjtöttek, amit találtak?

– Nagyon sok krumplit megettünk, borzasztó élelmiszerhiány volt. Bementünk a gazdákhöz. A pengőnket még be tudtuk váltani, így volt német márkánk. Amikor megtudtuk, hogy jönnek az amerikai páncélosok, visszafordultunk. Kisütöttük, hogy dél felé megyünk. Egy kis településen megállva egy vendéglőnél – ahol mindenféle náció volt – mondták, hogy már amerikai megszállás alatt vagyunk. A polgármestertől kellett engedélyt kérni, hogy megszálljunk két éjszakára. Két évig ott éltünk.

– Miből éltek?

– Élelmiszerjegyet kaptunk, és ami pénzünk, azt beváltottuk márkára. A bátyám elment fuvarozni, szántani a lovakkal, élelmiszerért dolgozott. Az egész falu ismert bennünket, kedvesen istápoltak bennünket. Tejet, vaját vettünk a tanyákban, elmentünk krumplit válogatni a nővéremmel, ha szóltak, azért is élelmiszert adtak. A bátyám nem jött haza, mert nem akart hadifogságba kerülni. Édesanyám és én jöttünk haza Sárszentmiklóstra. Három hétfő vagonlakók voltunk Passaunál. Amikor végül beérkeztünk Komáromba, leszedtek bennünket a szerelvényről, az egész népet kihajtották gyalog az igmándi erdőbe, úgyhogy egy éjszaka foglyok voltunk a kazamatákban. Csak szalma volt ott meg néhány téglá. Másnap egyenként szedtek ki bennünket, külön a férfiakat, külön a nőket.

– Azóta már volt azon a vidéken, amit annak idején bejártak?

Folytatás a következő oldalon.

– Igen. Altötting körzetében voltunk. Nem messze a kis falutól, ahol voltunk, telepedt le a bátyám.

– *Amikor hazajött, munkába kellett állni, hogy főnn tudja tartani magát meg az édesanyját.*

– Amikor anyámmal hazajöttünk, itt volt egy romház, se ablaka, se ajtaja, mindent széthordtak. Egy szalmazsákon aludtunk ketten. A házat el kellett adnunk. Felvettem 5.000 Ft hitelt, abból vettünk egy lakást. A kezdő fizetésem 180 Ft volt. Egyházi iskolában dolgoztam, a templom mellett, 4 tantermes kis iskolában. Miklóson a gyereklétszám elég magas volt, és kevés volt a tanító. Mivel bejelentkeztem már Sárbogárdra, a plébános átkért ide. Fehérvárra kellett bemennem eskütételre, de előtte meg kellett jelennem egy igazolóbizottság előtt, hogy nem voltam-e fasiszta, vagy anarchista, és kaptam egy cetlit, ami kellett ahhoz, hogy taníthassak.

– *Az nem volt hátrány, vagy el kellett hallgatni, hogy kivándoroltak és úgy jöttek vissza?*

– Néha mondták nekem, hogy „maga nyugatos”. Biztos megfigyeltek.

– *Mikor kezdett tanítani?*

– 1947. november 3-án. A 2. osztály osztályfőnöke lettem 63 gyerekkel. Van, akinek az unokáját is tanítottam már. 39 évet húztam le ebben az iskolában.

– *Meddig volt csak tanító és mikortól lett tanár?*

– Két tanévet tanítottam az osztályomat, aztán jött a 8 osztály kiépítése, a szakosítás. Az iskolák államosításával kezdtek szaporodni az osztálylétszámok és a pedagógusok is. Amikor tanítani kezdtem, jött Magdi, akivel együtt laktunk, itt volt egy idős kollégánő, Kálmán Irénke néni, Mihály Sándor katolikus kántortanító, Legeza Géza megbízott igazgató és ifj. Tóth Pál. Mindenkinek osztálya volt, délelőtt meg órát adott; egész nap az iskolában voltunk. Jött aztán a szaktanári képzés, és visszajött Bogárdról Deák Feri bácsi és Ilonka néni, Dancs Feri, Cecéről pedig Szakács Mihály jelentkezett. Testnevelő szerettem volna lenni, mert elég jó tornász, futó voltam diákkoromban. Ha nem hal meg édesapám, akkor a Testnevelési Főiskolára mentem volna. Beírtam a testnevelést és a matematika-kémia-fizikát két szaknak. Utóbbira vetek föl. 3 év alatt kellett elvégezni az iskolát tanítás mellett, Szegeden. Nagyon jól éreztük ott magunkat. Közben a három szak szétvált, így a matematika-kémiát választottam. Aztán átcsoportosítottak miniket és elvittek Pestre.

– *A testnevelés megmaradt úgy, hogy ki kellett megint tekerni az állomásra, ahogy a középiskolás időkben, és aztán föl a vonatra.*

– Meg gyalog, sárban, hóban.

– *Ma is tornázik még?*

– Egy kis gyógytornát, mert van csípőprotézisem, fáj a lábam. Nem merek biciklizni, mert félek, hogy elesék, és ha ez török, akkor nagy baj van. Meg van egy kis probléma az egyensúlyérzésemmel. Mindenki mást mond, hogy ez mitől van.

– *Hány éves tetszik lenni?*

– 89.

– *Akkor azt hiszem, hogy a kor, semmi más oka nincs. Hihetetlen! Nem látszik a kora!*

– Még korrepetálok. Ez genetikai.

– *Biztos, hogy az is van benne, meg a hozzáállás. Ha valaki frissen tartja magát szellemileg, testileg, az sokat jelent.*

– Ha számolok, úgy érzem, mintha kitisztulna az agyam. Ebben az évben az új első középiskolás matematika-tankönyvet kijegyzeteltem és minden példát megoldottam. Érdekelt a tankönyv felépítése, és hogy mennyit változtattak. Nem vagyok megelégedve vele. Sokat magyaráz, kevés a példa. Arra épít, hogy a gyerek egyedül dolgozza fel és értse meg az anyagot. Egy oldalon keresztül magyaráz a tankönyv, de mire a gyerek végigolvassa, elfelejti az elejét.

– *Mert eleve az olvasásnál is probléma van. Lehet, hogy egy feladaton keresztül többet megértene az egészségből.*

– Azt is tapasztalom, hogy egyszerű dolgokat nem értenek meg a gyerekek. Nem értik a matematika nyelvezetét.

– *Az alapokat nem értik, és nem tudnak mire építeni. Amikor már tanárként dolgozott tovább, hiányzott-e a tanítás?*

– A második osztályt, akikkel kezdtem, a szakosodás miatt végigvittem nyolcadikig osztályfőnökként, a két tantárgyat tanítva. A kicsikkel játékos foglalkozások (népi játékok, néptánc, daltanítás, kirándulások, akadályversenyek, számjátékok) keretében találkoztam. Egész évben ment a gyűjtőmunka. Gyűjtöttünk papírt, rongyot, vasat, hagymát természetettünk, hogy a csapatnak legyen pénze, hogy a legolcsóbban tudjunk elutazni. 80-90 gyerekkel nekivágtunk vonattal.

– *Nagy élmény ez a gyerekeknek, bár a felnőtteknek kihívás.*

– Hajnalban felültünk a vonatra, átszállásokkal megérkeztünk este Jósvafőre.

– *A kirándulás érthető, hiszen a mozgás mindig is fontos volt Ili néni számára. De a könyvtár, amit ugyancsak vállalt, kakukktojás.*

– Az úgy jött, hogy a kultúrház eredetileg az egyházközség tulajdona volt, amit államosítottak, és rendbe hozták. Mivel pénzt akartunk szerezni a kirándulásra, előadtuk a János Vitézt. Olyan híre volt, hogy még Cecére is elmentünk vele vendégszerpelni, zsúfolásig volt a kultúrház. Ebből a pénzből indultunk el Aggtelekre.

– *Akkor a könyvtár a szabadidős tevékenység egyik részét képezte?*

– Igen. Összesen 150 darab könyv volt.

– *Miért épp Ili néni vállalta el, miért nem egy magyar szakos?*

– Nem tudom. Szóltak, hogy a gyerekeknek kölcsönözni kellene a mesekönyveket, megkértek, csináltam. A gyerekek tömegével jöttek, és jött egyszerű gazdálkozó is, aki elvitt 6-8 könyvet 3 hetenként.

– *Végül is néptanítóként végzett, ami valamilyen szinten népművelő.*

– Szívesen csináltam.

– *Akkor szó szerint az iskolában zajlott az élete. Nem beszélve arról, hogy a férje is tanár volt.*

– Testnevelő volt. 49-ben helyezték ide. Később kiemelték szakfelügyelőnek. Ráment az egészsége, mert sokat állt a pálya szélén, kint.

– *Hogyan estek szerelembe egymással?*

– Bennem még akkor éltek nyugatra tekintő gondolatok. Ott is kialakult egy baráti kör, és mindenki ott maradt, csak én jöttem el. Ott a tábor magyar iskolájában tanítottunk.

– *Mi volt a vonzó a nyugatban?*

– Kalandvágy volt, hogy lássak valamit. Ez kiteljesült azzal, hogy amikor Lacival összekerültünk, bejártuk az egész országot. A gyerekkirándulásokkal is voltak helyek, ahol még nem voltam. Barátnőmmel IBUSZ-utasok lettünk, és sokfelé jártunk.

– *Akkor az utazás szenvedélye hozta össze Laci bácsival?*

– Igen. Meg megismeri az ember más értékeit, a hasonlóságot, különbözőséget. Bennem volt egy bizonyítani akarás, hogy én egyedül is meg tudok élni. Aztán jött a vilájárás. Párizs, Barcelona, Moszkva, Olaszország, Csehszlovákia, Bulgária, Törökország, Svájc.

– *Az iskolai évekből, ha kiemelne Ili néni a tantestülethez, kollégákhoz, osztályokhoz kapcsolódó gondolatokat, élményeket.*

– A fiatal generáció nagy része mindig mellettem volt a kirándulásokban. Voltak stabil tagok, akikre lehetett számítani. Nagyon összetartó testület volt kezdetől fogva. Azonos elveket vallottunk a nevelés területén. Akik később kerültek ide, átvették azt a szokásrendet, módszert, ami bevált. Sokat voltunk a gyerekek között. Az úttörőmozgalom közösségformáló ereje sokat jelentett, hogy segítsük a másikat, ne közönségsük ki. Nem tudom, ma van-e ilyen segítőkészség.

– *Milyen tanárnak tartja magát Ili néni?*

– Én nem tudtam kiabálni, mert ehhez nem volt elég erős hangom, de azt megfigyeltem, hogy ha zaj csap fel az osztályban, akkor még halkabban beszéltem, és egyszerre csend lett. Magálltam szemben az osztállyal, és ha nem úgy álltak, ahogy kellett, azt mondtam: amennyi tiszteletet én adok, annyit várok el. De akkor könnyebb volt, mások voltak a gyerekek. Lehetett velük együtt dolgozni. Próbáltam segítőkész, igazságos lenni. Mi abból hiúsági kérdést csináltunk, hogy aki nálunk végzett, és középiskolába jelentkezett, az a felvételin megfeleljen. Szerettem tanítani, a gyerekekkel foglalkozni.

– *Most tervez-e valahova utat?*

– Nem. Ha a lábam nem fájna, akkor mennék. A lányomhoz, unokámhoz járok Pestre. ... Mi az, ami pihentet? Fogok egy verskötetet. Diákkorunkban nagyon sok verset kellett megtanulni. Nem véletlenül, mert fejleszti a memóriát. Most az ágyam mellett Ady-kötet van. Fellapozom, vagy amit elfelejtettem, vagy kiszúrtam, azt megtanulom. Ha megtanulom, akkor úgy érzem, hogy az enyém.

Emlékezés a zsidó mártírokra

Néhány héttel ezelőtt Stern Pali szólított meg a Tinódy utcában, ahol ők és mi is lakunk. Nem régóta laknak itt kedves, mosolygós feleségével. Mindig nagyokat köszönünk egymásnak. Innen az ismeretség.

Szóval megszólított Pali, hogy július 6-án, a zsidó mártírok sárbogárdi megemlékezésére eljön Réh Zsuzsa is, akivel – mint éppen Zsuzsától megtudta – hatvan évvel ezelőtt gyermekkori játszópajtások voltunk szülőfalumban, Fülöpszálláson.

Zsuzsa édesapjának rőfös üzlete volt Fülöpszálláson. Nekik szerencsésük volt, megúszták a haláltábor borzalmait. Zsuzsa két évvel fiatalabb nálam, a húgommal járt iskolába. És most, hatvan év múlva újra találkozhatunk. Hogy miért itt, Sárbogárdon? Mint kiderült, az őseik sárbogárdiak voltak. Ott van közülük többeknek a neve az elhurcolt áldozatok között az emléktáblán. És a dédapák sírkövei is ott találhatóak a sárbogárdi izraelita temetőben.

Lakk Norbi szervezi évről évre a megemlékezéseket, mióta Stern Aranka néni meghalt. Minden elismerésem Norbi úgyszeretetéért! Egyetemistaként a sárbogárdi zsidóság történetét dolgozta föl, s a hajdani zsinagóga padlásán akkor általa megtalált iratokat is megmentette.

Minden évben részt veszek e megemlékezéseken. Évről évre újra megdöbbenek, amikor olvasom a kegyetlenül legyilkoltak végelethetetlen névsorát a táblákon, köztük kicsi gyerekeket, öregeket. Megdöbönt a mózesi kőtábla a legfőbb parancsal: „Ne ölj!” Norbi köszöntője után Lakk Jánosné mondott verset, majd Petrovics Péter, a kaposvári izraelita hitközség rabbija vezette be szótárral az emlékezést.

Lakk Norbert beszédéből idézek néhány sort:

„Ebben az évben van a hazai zsidóság deportálásának és holokausztjának 70. évfordulója. A Sárbogárd és környéki zsidók 1944. július 7-én, szinte napra pontosan 70 éve érkeztek Auschwitz–Birkenauba, ahonnan csak kevesen tértek vissza.

Sajnos kevés dolog maradt az egykor Sárbogárdon élő, dolgozó és alkotó ortodox zsidó közösség életművéből. A hajdan virágzó zsidó élet egy csapásra szűnt meg a holokauszt borzalmi követke-

tében. Az elhurcolt zsidókkal együtt pusztult el kultúrájuk, életük nyoma a népirtás során. A koncentrációs táborok és a munkaszolgálat kegyetlenségeit túlélők nagyon kevesen maradtak. Mindössze 34 fő. Közülük is többen elhagyták a várost és a fővárosba, vagy külföldre távoztak. A II. világháború után, 1948-ban újjászervezett hitközség már neológ alapokon állt. Az 1960-as évek folyamán a hitközség elsorvadt, mivel már nem volt 10 zsidó férfi sem, így a hagyományok szerint nem lehetett istentiszteletet tartani.”

Örömmel hallgattuk dr. Horváth János országgyűlési képviselő, a parlament korelnökének emlékező szavait. Neki a cecei zsidó családokkal kapcsolatban voltak élményei.

Jelen volt még Szabados Tamás volt országgyűlési képviselő, dr. Sükösd Tamás, Sárbogárd polgármestere, Mészáros János katolikus plébános, esperes, címzetes apát.

Agyagási István református lelkész, esperes, valamint Bójtös Attila evangélikus gyülekezeti munkatárs evangéliumi szavakkal emlékeztek.

Jelen volt a székesfehérvári izraelita hitközségből Fürst József hitközségi vezetőségi tag is néhány fővel.

A rabbi beszédével és imájával, majd a Kaddish énekével zárult a megemlékezés. A résztvevők ezután az emlékezés köveit s virágokat tettek az emlékmű talapzatára. Együtt elzarándokoltak a hajdani zsidó templomhoz, amely most bútorraktár, majd a kultúrházban beszélgetéssel folytatódott a program.

Itt megtudhattuk, hogy nemcsak helyből, hanem sokan a környékbeli falvakból is eljöttek az alkalomra. Jöttek Hercegfalváról (Mezőfalva), Sárszentagótáról, Cecéről, Alapról olyanok, akiknek volt emlékü a deportálásról, a zsidóüldözésről és az üldözöttek mentéséről is.

Mert voltak igaz emberek is sokan, akik nem törődtek a veszéllyel, hogy ők is koncentrációs táborba kerülhetnek, s mentették legalább a gyerekeket.

Réh Zsuzsa fiával és lányával érkezett. A fiataloknak is fontos felkutatni az ősök nyomát. A beszélgetés közben örömmel vették kézbe a családról előkerült dokumentumokat.

Nekem is meglepetés volt megtudnom, hogy a sárbogárdi Réh-puszt a Réh család birtoka volt, s hajdani szülői házuk itt, a Tinódy utca 8. szám alatt található.

Az ünnepség végén Jákob Zoltán adta kezembe a Magyarországi Evangéliumi Testvéri Közösség kiadványának egy korábbi számát. Egy ebből vett idézettel zárom beszámolómat:

„Amikor Németországban a kommunistákért jöttek, én nem álltam ki mellettük, mert nem voltam kommunista. Aztán a zsidókért jöttek, és én nem álltam ki értük, mert nem vagyok zsidó. Aztán a szakszervezeti tagokért jöttek, és én nem álltam ki mellettük, mert nem vagyok szakszervezeti tag. Aztán a katolikusokért jöttek, és én nem álltam ki értük, mert nem vagyok katolikus. Aztán értem jöttek, és addigra már senki sem maradt, aki kiálljon mellettem.” (Martin Niemöller)

Egy hajdani orvos emlékére

Az alábbi cikk már 10 évvel ezelőtt megjelent az újságban. Az egykori nagyközség doktorának, Goldner Mórnak az emlékét eleveníti fel. Az elhurcoltatás 70. évfordulóján szabadjon feleleveníteni alakját újból, hiszen ő is azok közé az oszlopemberek közé tartozott, akik sokat tettek az itt élő emberekért.

Goldner Mór 1875-ben született a Duna mentén, Tasson, zsidó családban. Középiskolai és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. 1900-ban kapta meg diplomáját, majd néhány évig budapesti klinikákon működött. 28 évesen, 1903-ban kezdte meg magánorvosi praxisát Sárbogárdon, mégpedig olyan sikerrel, hogy a következő évben már községi orvosnak választották meg. Az első világháborúban is orvosként teljesített szolgálatot Szerbia megszállott területein, ahol kerületi főorvos és kórházparancsnok volt. Helytállásáért különböző kitüntetésekben részesült: Koronás Arany Érdemkereszt, vitézi érem, szalagján bronz *signum laudis* felirattal. Hazatérve nemcsak a gyógyításhoz fogott újból hozzá, hanem az egészséges életmód propagálója is lett. Az 1920. július 1-jén megalakult Sárbogárdi Torna Club elnökségi tagja lett Salamon György közjegyző és Kenessey Gyula főszolgabíró társaságában. Eközben törődött közössége és saját lelki egészségével, mert az izraelita hitközségnek két ízben is elnöke volt. 1934-ben egészségvédelmi szolgálatot alapított, és ennek vezetője volt 1936. november 1-jéig. Az 1937-es Fejér Vármegyei Évkönyv elismerően nyugtázta, hogy: „Működése óta a halálozási arány kedvezőbb az országos átlagnál.” Hogy ez mit jelentett a hétköznapokban, arra példa az alábbi eset, amely mindennél többet mond el róla: az emberről és az orvosról.

A Sárbogárd története című könyvből tudjuk, hogy a második világháborút megelőzően 9 artézi kutat létesítettek a községben. „Az egészséges ivóvízellátással összefüggő program kedvezően hatott a lakosság egészségügyi állapotára. A községi orvos tapasztalatai azt bizonyították, hogy azokon a belterületrészekben, ahol a mélyfuratú kutakat létesítették, megszűntek, illetve jelentősen csökkentek a tifuszos megbetegedések. Ugyanakkor hastífusz ütötte fel a fejét ott, ahol nem volt az egészséges ivóvíz biztosított. Így a község déli területén, a Kossuth és Petőfi utca térségében, az északi területen, az Andrássy, a Kereszt és a Lázár utca környékén. Ennek érdekében újabb kutakat létesítettek.” Ez utóbbi térségben, Tinódon történt 1934 augusztusában, hogy magas lázzal ágynak esett egy hatodik hónapban lévő, várandós asszony. A kihívott Goldner doktor hastífuszt diagnosztizált. Az alkalmazott gyógyszerek vagy nem voltak megfelelő hatásúak, vagy visszaöklendezte a beteg, így állapota nem javult. Néhány nap elteltével, mikor látszott, hogy a vizes borogatás és a gyógyszerek ellenére még mindig makacsul tartja ma-

gát a láz, az orvos leült az asszony ágya mellé, és elmondta határozott szándékát: kinint fog alkalmazni. A szobában tartózkodó asszony édesanyja felemelt hangon tiltakozott: „Jaj, doktor úr, de akkor elmegy a magzat!” – mire ő így válaszolt: „Mindent elkövetek, hogy ez ne következzen be, de én egy fiatalasszonyt, feleséget és leendő anyát mentek.” Ezek után beadta a gyógyszert, és sokáig várta a fejleményt. Késő éjszaka volt, mire a láz leesett, és ő hazatérhetett. Természetesen még hetekbe telt, amíg teljesen rendbejött a beteg, de az még nagyobb csodának bizonyult, amikor december elején egy sovány, ám egészséges gyermeknek adhatott életet a boldog édesanya. Goldner Mór az akkori eszközökhöz, lehetőségekhez mérten döntésével nemcsak az édesanyát mentette meg, hanem annak születendő két gyermekét, és azok utódait. A mai napig 55 ember köszönheti Isten után neki az életét. Bizonyára ismerte az orvosi eskü tál a Talmud szavait is: „Aki akár egy lelket is megment, az egész világot menti meg.”

Szomorú az epilógus. Nyugdíjazása után néhány évvel a történelem tragédiájaként családjával arra a vonatra pakolták fel, amely 70 évvel ezelőtt, 1944. július elején indult el Auschwitzba. Van olyan vallomás, amely tud arról, hogy indulás előtt feleségével, született Braun Paulával együtt mérget vettek be. Állítólag holttestüket nem messze az állomástól, a sínek mellé dobták, és ott is vannak elhantolva. Ha nem is tudjuk biztosan, hol nyugszanak, de legyen ez az írás fejfa helyett emlékeztető jelük. „Mert az igaznak emlékezete áldott.” (Példabeszédek könyve 10:7)

Fejet hajtva a leszármazottak nevében:

a tizennyolcadik

KISSZÉKELYI ARATÓÜNNEP – 2014. július 12.

- 7.30: gyülekezés a strand melletti parkban, aratócsapatok regisztrációja, aratópálinka elfogyasztása
- 8.30: indulás az aratás helyszínére korhű öltözetben és eszközökkel, lovas kocsikkal, lovas kísérettel
- 9.00: arató-bemutató: köszöntő, aratócsapatok reggelije, aratóeszközök bemutatása, aratás, értékelés
- 12.00: ebéd a strandnál, térítés ellenében, a vendéglátóságnál
- 14.00: szentmise, termés megáldása
- 14.45: koszorúzás a hősök emléktáblájánál és a kopjafánál
- 15.30: séta vissza a millenniumi emlékparkba
- 16.30: kulturális műsor helyi és vendég fellépők előadásában
- 20.00: aratóbál

EGÉSZ NAP LÁTOGATHATÓ PROGRAMOK: ingyenes strandolási lehetőség; gyermekeknek ugrálóvár; 10 órától az iskola-történeti kiállítás és a helytörténeti gyűjtemény megtekinthető a régi iskolában; séta a tanösvényeken és a kilátóhoz; lovas kocsis túra.

Jelentkezni az információs sátnál lehet. A rendezvény központi helyszínén: helyi termékek bemutatója, kézműves-foglalkozások és vásár, könyvvásár.

Na-túra

Alkalomról alkalomra nagyobb a mozgás a sárbogárdi piac körül, egyre több helyi termelőt látunk, de a fellendítésében mégsem az idősebb termelők azok, akik első ízben felmerülnek, hanem egy fiatal egyetemista, aki az előző testületi ülésen budapestiként mutatkozott be, noha sárbogárdi gyökerekkel rendelkezik. A helyi kapcsolódásból kiindulva viseli szívén a piac sorsát, nem melleleg pedig az újdonság erejével robbant bele a városi köztudatba, hiszen a standján bio- és természetes dolgokat árul, ezzel lehetőséget nyitva az emberek számára az egészséges életmódra. A motivációjáról és terveiről kérdeztem őt.

– Direkt adtam a standomnak a „biostand” elnevezést. December eleje óta vagyok kint a piacon kisebb-nagyobb megszakításokkal. A téli hidegben nem voltam, de a nyár folyamán minden szerdán, pénteken, szombaton itt vagyok 7 órától 17 óráig.

– *Te igazából nem itt vagy Sárbogárdon az év többi részében (szeptembertől), hanem tanulsz.*

– Az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen tanulok környezettant, jövőre fogok végezni, úgyhogy intenzívebb lesz az évem: diplomamunkát írok, tehát valószínűleg szeptembertől már csak szombatonként fogok tudni jönni, de addig is augusztusban végig itt leszek.

– *Milyen kötődésed van a sárbogárdiakhoz?*

– Apukám itt született, így a rokonságom fele itt van Sárbogárdon. Egyébként székesfehérvári vagyok, seregélyesi az anyukám, úgyhogy Fejér megyében töltöttem a gyerekkoromat is, nyaraltam Sárbogárdon is. Most Budapesten élek, és vonattal járok ide a piacra.

– *Nagyon színes a termékpalettád. Hogyan döntötted el, hogy biotermékeket fogsz forgalmazni?*

– Éppen matekvizsgára készültünk az egyik csoporttársammal, és ott láttam a mosódiót a mosógépén. Elkezdett mesélni arról, hogyan is tartja természetes módon tisztán a háztartását és hogyan mos. Ezután én is elkezdtem ezeket a tisztítószereket használni, bevált, meg már előtte is figyeltem rá, hogy az egészséges életmódot kövessem. Végül ezekkel elkezdtem kereskedni Budapesten, majd eljöttem Sárbogárdra, és itt egyéni vállalkozóként gyógyteákkal kezdtem foglalkozni. Székesfehérváron találkoztam azzal, aki ezeket forgalmazza illetve készíti, így jött az ötlet: ez könnyű, kézzel el tudom hozni a vasútállomásra. Elkezdtem a teákkal decemberben, majd tudtam szerezni raktárat Sárbogárdon, így tudtam bővíteni a termékort nehezebb termékekkel is, amik az egészséges életmódot illetve a környezetvédelmet képviselik és támogatják.

– *Neked személy szerint melyik a kedvenced?*

– Sok kedvencem van: a mosó- és tisztítószerek közül talán a mosóparfüm, amit nagyon-nagyon szeretek...

– *A mosóparfüm olyan, mint az öblítő?*

– Igen, öblítőként funkcionál, természetes anyagokból áll, minimális mennyiség (fél ml) kell belőle. Illóolajak és olyan növényi hordozóanyagok keveréke, amiktől a ruha szárazon is illatozik. Mert amik 100 %-os illóolajak, azokat csak akkor érezzük, amikor szárad a ruha és a víz párolog belőle, a mosóparfümöt pedig akkor is, amikor már megszáradt. Ez is allergizálhat, ha valaki érzékeny rá, de nem tartalmaz semmiféle mesterséges anyagot: tenzideket, kőolaj-származékokat, mint a hagyományos öblítőszer.

– *A szappanok közül melyiket a kedvenceid? Látom, hogy természetes szappanokat is árulsz.*

– Igen, 100 %-ban természetes, kézzel készült szappanok vannak itt: kecsketejes szappanok, vízalapú szappanok, glicerin alapú szappanok, és ezek is illóolajjal vannak illatosítva, színezékmentesek.

– *Mutattál nekem egy csokis szappant, aminek az egyik fele világos, a másik pedig sötét volt, és úgy nézett ki, mint egy „harapnivaló” sütemény.*

– Ez egy kakaós szappan, ami vadonatúj termék Magyarországon, egy magyar vállalkozás terméke. Napraforgóolajat, kakaóvaját és kókuszolajat tartalmaz – ezek vannak elszappanosítva.

– *Hogyan reklámozod a piacot? Hogyan „szerzed” a vásárlóidat?*

– Költséghatékonyan kell megoldanom a reklámot. Kétféle lehetőség van, hogy elérjem az embereket: a helyi média, a plakátolás, illetve az internet. Én elsősorban a facebookot választottam, ott osztom meg a termékleírásokat, képeket, a termelőket is ott reklámozom, és egyre több a látogató. Volt, hogy akciót hirdettem meg, és olyan sokan megosztották a képet, hogy megközelítette az ötezer fős nézettséget. Csináltam felmérést is: a vevőim 70-80 %-a a facebookról jön, úgyhogy minden más vállalkozásnak is ajánlom, hogy kezdjen bele egy ilyen oldal felépítésébe – hosszú folyamat, de megvan az eredménye.

– *Nemrégben a testületi ülésen találkoztunk, mert szíveden viseled a piac sorsát. Mi az, amit teszel ezért?*

– Elsősorban a reklámmal tudom fellendíteni és próbálok idevonzani minél több vásárlót, illetve szeretnék tartani előadásos-

kat is a nyár folyamán, amire augusztusban a kultúrházban lesz lehetőségem, *Hogyan legyünk őstermelők* címmel, hogy lássák a helyi termelők, hogy nem olyan bonyolult és költséges belevágni az őstermelői tevékenységbe, valamint a testületi üléseken is figyelemmel kísérem a sárbogárdi eseményeket. Továbbtanulni gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöknek szeretnék. Potenciált látok abban, hogy Dél-Fejériben a mezőgazdaságból lehessen fellendíteni a gazdaságot és munkát teremteni az embereknek.

– *Ez így van, akinek van földje, az próbál mezőgazdasággal foglalkozni. Nem gondoltál még arra, hogy ebben az előadásban főképp a fiatalokat célozd meg?*

– Ez egy jó kérdés. A tapasztalat azt mutatja, hogy akik idejönnek hozzám megkérdezni, hogy hogyan induljanak el őstermelőként, vagy hogyan lehet itt árulni, azok 75 %-ban fiatalok. Én egy kisközösségi programban vagyok bent az egyetemen, ahol a kisközösségi önellátást kutatjuk olyan helyeken, ahol ez már működik. Jó lenne, ha a fiatalok itt is összefognának és egy közös kertben, csapatépítésként termelnének, átadnának egymásnak a tapasztalatot, a tudást.

– *Hogy veszed észre, kik a célcsoport, a vásárlóközösség?*

– Ez termékenként megoszlik. A teákból a fiatalok és az idősek is vásárolnak. A korai órákban jövő nyugdíjasok inkább a teákat veszik, de már kipróbálják a szappanokat is, a délutáni munkából érkezők pedig a reformélelmiszerek iránt érdeklődnek – azt a termékcsoportot még bővítenem is kell például kuskusszal, bulgurral, jázminrizzsel – ezeket nagyon sokan keresik.

– *Milyen termékeid vannak még?*

– Cukrokból van széles választék: eritrythol, nyírfacukor, nádcukor, gyümölcs-cukor.

Folytatás a következő oldalon.

Bevezetem az olajakat is, mint a dióolaj, lenmagolaj, tökmagolaj, máriatövismagolaj, valamint étrend-kiegészítők. Nagy sztár most a piacon a kókuszolaj és a kókusztejpor, amit többen kipróbálnak és beválnak nekik.

– *A fürdőszobai „kiegészítők” – a mosódió, mosószóda, mosóparfium – kelendők nálad? Az emberek mutatnak hajlandóságot arra, hogy természetes tisztítószeret használjanak?*

– Amióta bevezetem a próbacsomagokat, azóta jobban keresik, mert nagy kiszerelést nem mernek megvenni, mert nem tudják, milyen. Vannak negyedkilós kiszerezések, mosódió joghurtos pohárban, ami 12 mosásra elegendő – ezt ki tudják próbálni, és ha bejön nekik, akkor visszajönnek és vásárolnak nagyobb kiszerelést. Ezek általában hosszan kitaranak. Egy kiló mosószóda például 50 mosásra elegendő, mert csak 1-2 evőkanál kell belőle, a mosódióból fél kiló 120 mosásra elég, úgyhogy ha valaki vesz ilyet, az fél évig biztos nem vásárol abból a termékből. Ezért adják drágán az üzletekben az ilyeneket, mert ebből nem kell vásárolni minden hónapban.

– *Vannak visszatérő vásárlóid?*

– Igen, szerencsére, ennek nagyon örülök, és facebookon is jó visszajelzéseket kapok. Nagyon jól esik, amikor írnak egy privát üzenetet a sárbogárdi piac oldalára, hogy egy-egy termék mennyire bevált nekik. Jól esik, hogy hozzájárulhatok ahhoz, hogy az emberek egészségesen éljenek, és a környezetvédelem is igencsak fontos számomra. Például pálmaolajat azért nem árulok, mert az az egyik fő okozója az esőerdőtűzéseknek, mert az esőerdők helyén termelik monokultúrákban. Sokan keresték, de nem árulom, mert etikátlannak tartom.

– *Mik a jövőbeli terveid?*

– Hogy itt a standon még egy kicsit bővítssem a kínálatot – nem sokkal, mert már nem férek el –, és szeptembertől egy webáruházat szeretnék nyitni, ott már több ezer termék közül tudnak választani a vásárlók.

– *Vannak-e most akcióid?*

– Igen, szeptember 1-jéig akciós a mosódió, a csalántea és a hibiszkusztea, ami most nagy kedvenc, főként élvezeti tea, valamint a mosószappanokat áraztam le, de mindig változik.

– *Vannak olyan termékeid, amiket különböző korosztályoknak árulsz, tehát kifejezetten az idősebbeknek, vagy a fiatalabbaknak?*

– Igen. A szappanoknál vannak a fiatalabbaknak a mitesszeres bőr kezelésére natúr szappanok, az idősebbeknek pedig különféle krémek száraz bőrre, illetve a mosószappan és a mosószóda, amit főleg az idősebbek vásárolnak, mert ők régebben csak ezt használták.

Menyhárt Daniella

Félgőzzel nem érdemes

Határozott, pozitív szemléletű, ambiciózus. Ezeket az első találkozás alkalmával is meg lehet figyelni dr. Marinka Nikoletten, aki márciustól látja el a jegyzői feladatkört Cecén és Vajtán. A bemutatkozó interjú során több dolog kiderült róla, például az, hogy nagyon jól érzi magát mindkét településen, örül, hogy könnyen beilleszkedett, és el tudja képzelni a jövőjét ebben a pozícióban. Nap mint nap sok új dologgal találkozik, amiből újabb tapasztalatokat tud gyűjteni. Mindössze 26 éves, ezzel valószínűleg ő a megye legfiatalabb jegyzője, ám határozottan szervezi az életét, és mint mondja, csak teljes erőbedobással lehet egy hivatást csinálni, félgőzzel nem érdemes.

– *Mióta vagy itt Cecén, mióta töltöd be ezt a pozíciót?*

– 2014. március 1-jétől.

– *Hogyan kerültél ide? Hiszen nem helybéli vagy, nem is a közelből jöttél.*

– Egy Baranya megyei kisvárosban, Selylyén nőttem fel, Pécsre jártam egyetemre, és 2011 nyarán, mikor végeztem, rögtön munkába szerettem volna állni. Székesfehérváron volt egy álláslehetőség, így kerültem Fejér megyébe. A NAV Fejér Megyei Adóigazgatóságán dolgoztam, és két éves gyakorlat után azt mondtam, hogy szeretnék jegyző lenni, szeretném magam kipróbálni a közigazgatásnak ezen a területén. Így adtam be januárban a pályázatomat Cecére, és így vettek fel.

– *Meséld még kicsit a tanulmányaidról!*

– Pécsen végeztem a jogi egyetemen 2011-ben, Pécsre is jártam gimnáziumba a Leőwey Klára Gimnáziumba, ahol nagyon sok cecei évfolyamtársam is volt. A jogi egyetem mellett elvégeztem egy pénzügy-számítási OKJ-s levelező képzést, ezen felbuzdulva és a NAV-os múlt alapján úgy döntöttem, hogy elkezdem a közgazdaságtudományi tanulmányokat is a veszprémi Pannon Egyetemen, ahol most a második diplomám megszerzéséért küzdök. Még egy év van vissza, ami után közgazdász leszek.

– *Mi a szakterületed, mi az, amivel a legszívesebben foglalkozol?*

– Ha a jogi dolgokat nézem, akkor legszívesebben a polgári jogi vonal: polgárjog, közigazgatásjog az, ami hozzám közelebb áll, és amit itt is csinállok.

– *Hogy sikerült beilleszkedned Cecére? Baranya és Fejér megye viszonylag közel van egymáshoz, de mégsem – okozhat nehézségeket is.*

– Érdekes, hogy Cece és Sellye között (ahol gyerekkoromban felnőttem) nagyon nagy hasonlóságok vannak. Egyrészt Sellye és környéke ugyanúgy híres a dinnye-termesztésről, mint Cece, valamint Cece és Sellye lakossága is nagyjából azonos, tehát én is egy kis községben, kisvárosban

nőttem fel, úgyhogy a vidéki emberek habitusa nálam is megtalálható és észlelhető.

– *Kóstoltál már cecei dinnyét?*

– Persze, hogy kóstoltam!

– *Hol lehet téged megtalálni?*

– Meg lehet találni a hivatalban bármikor. Cecén és Vajtán dolgozom, mivel a Cecei Közös Önkormányzati Hivatal aljegyzője vagyok, továbbá most már helyettesítem Albert Zsuzsanna jegyzőt. Cecén dolgozom hétfőn, szerdán és pénteken; kedden és csütörtökön pedig Vajtán.

– *Beszélgünk egy kicsit a hobbijaidról.*

– Szeretek olvasni is, de inkább sportolok. 8 évig kézilabdáztam, aztán középiskolában egy női focicsapat tagja voltam. Mivel most nincs sok időm arra, hogy csapatjátékokban részt vegyek, ezért csak a futás az, amiben a kikapcsolódást látom.

– *Voltak már Cecén és Vajtán számodra érdekes „eseteid”?*

– Nekem folyamatosan azok vannak! Minden ember más és más, ezért minden ügy más és más, nem mondhatom azt, hogy hasonló. Persze vannak ügyemenet szempontjából hasonlóak, de mindenkinek egyértelműen a saját problémái és a saját dolgai a legfontosabbak.

– *Akkor, gondolom, érzel kihívásokat is ebben a munkában.*

– Ez így van, ezért is szeretem ezt a munkát.

– *Mik a terveid a jövőben? Akár itt, Cecén, a munkával kapcsolatban, akár pedig a magánéletben, szabadidőben.*

– A nagy tervem az, hogy szeretnék itt maradni, nagyon jól érzem magam. Úgy gondolom, hogy szerencsés vagyok, hogy ide kerülhettem, itt dolgozhatok és a két polgármester engem választott, hogy a hivatal aljegyzője legyek.

– *Sok sikert kívánunk, és reméljük, hogy még sokáig fogunk találkozni!*

Menyhárt Daniella

Dobd el a cigit!

A sárbogárdi rendelőintézetben szeptemberben indul a második olyan csoport, mely a dohányzásról való leszokásban segít a jelentkezőknek. Dr. Lévai Katalin tudógyógyászzal, a klub vezetőjével beszélgettem.

– **Hány ember jelentkezett eddig erre a lehetőségre?**

– Egy csoport ment le, 7 aktív taggal, akik közül 5-en tették le a dohányt a terápia végére.

– **Hogyan sikerült beszervezni őket a csoportba?**

– Nagy segítség volt az egészségnap a művelődési házban. Figyeltük a dohányos embereket és csalogattuk magunkhoz, hogy próbáljuk meggyőzni őket: vágjanak bele ebbe a terápiába. Volt, akit aznap szervezett be a testvére, amikor indult a csoport. Voltak betegek, akikről tudtuk, hogy dohányoznak, és már rég szeretnének leszokni.

– **Mennyi időt vesz igénybe ez a terápia?**

– 6 hét, hetente egy alkalommal 1-1,5 óra.

– **A beszélgetés a pszichológia irányába is mutat? Vagy kifejezetten szakorvos vesz részt benne?**

– Ezt a módszert egy pszichológustól tanultuk, de azt mondták, hogy Magyarországon ezt pszichológusok nem csinálják. Minket, tudógyógyászokat tanítottak meg erre egy továbbképzésen. Egy világfelmérés szerint ez a leghatékonyabb terápia, amivel tartósan le lehet szokni.

– **Mi ennek a lényege?**

– A legfontosabb eleme az, hogy összejövünk és nekivágunk egy dolognak: hogy le akarunk szokni együtt. Közben tanítok nekik néhány dolgot. Kapnak házi feladatot, amit a következő hétre meg kell csinálni.

A legnagyobb erő ebben az, hogy együtt akarjuk megcsinálni, nem egyedül küzdök ezzel a problémával, vannak társaim, akik segítenek. Ez egymást segítő küzdelem is.

– **Mik a házi feladatok?**

– Például az, hogy vezetünk egy dohányzási naplót. Amikor ezt meghallják a résztvevők, először azt hiszik, hogy ez egy egyszerű és fölösleges dolog. Amikor visszajönnek, és precízen megcsinálták a naplót, akkor rájönnek: pusztán az 10 szállal tudja csökkenteni a naponta elszívott cigaretták mennyiségét, hogy órára pontosan le kell írni, hánykor, milyen okból, kinek a társágában szívtam el a cigarettát. Ez nagyon jó alap, amire lehet építkezni.

– **Tudatosabbá teszi a mennyiséget, ami szintén már ösztönyszerű.**

– Igen, fontos tudatosítani minden mozzanatát, hogy mit miért teszek, és magyarázatot keresni arra, amire még soha.

– **Gondolom, azok, akik ide jelentkeznek, nagyrészt elhatárolták magukat, hogy szeretnének leszokni, ami fontos tényező. Mert nem biztos, hogy akit betukmálnak ide, az olyan sikert ér el, mint egy önálló döntést hozó ember.**

– A motivációt az első pár órán tisztázzuk. De van az ellenkezőjére is példa. A www.leszokaspont.hu weboldalon van, aki azt írja, hogy az édesanyja nevezte be, és az elsők között volt, akik lerakták a cigarettát.

– **Akik sikeresen leszoktak, őket kontrollálja doktornő?**

– Igen, fél év múlva mindenképpen megkérdezzük, hol tartanak, sikerült-e alkalmazniuk, mit tanultak a tanfolyamon. Aki nem sikerül, az jöhet újra terápiára. Aki nem elég az, hogy itt vagyunk és összegyűlünk, annak van gyógyszeres támogatás a terápia mellett. De van, aki mindenféle gyógyszer, tapasz, tableta nélkül simán leszokott két dobozról.

– **A szeptember elején induló csoportba milyen formában lehet jelentkezni?**

– Már vannak jelentkezők, de még várunk embereket. Amint véget ér egy csoporttal, indul a következő; folyamatos lesz a terápia. A tudógondozóban lehet jelentkezni, a rendelő telefonszámán, vagy személyesen.

Itt a nyár – napozzunk!

CSODÁLATOS NAPSUGÁR

A Nap jókedvre derít, pozitív gondolatokat ébreszt, a napsugár simogat, felmelegít, kíséri nyaralásunkat, hétvégi pihenésünket a szabadban...

Az ultraibolya-, vagy más néven UV-sugárzást (UV=ultraviola) az emberi bőr és szem csak nagyon kis mennyiségben tudja tolerálni. Ennek a fertőtlenítő hatású sugárzásnak a hatására kezd el bőrünk barnulni. Ha nagyobb mennyiségű sugárzás éri bennünket, bőrünk nem tud ellene védekezni, égési sérülések, bőrrák, szemkárosodás alakulhat ki.

Azért, hogy mindig megfelelően alacsony legyen az ultraibolya-sugárzás szintje, az ózónréteg a felelős, ami a földfelszíntől 16-50 km-re, a sztratoszférában helyezkedik el. Az elmúlt néhány száz év környezet-szennyezése nagyon káros hatást váltott ki, elvékonyodott a mindannyiunkat védő ózónréteg, sőt ózónyulakról is van tudomásunk.

AZ UV-SUGÁRZÁS MÉRÉSE

Az ultraibolya-sugárzást erre a célra kifejlesztett UV-mérő készülékkel mérhetjük. A kapott eredmény az UV-index, aminek értéke 1–10-ig tartó skálán mozog. A nap folyamán az UV-index a napszakkal együtt változik. Legmagasabb értékét délben éri el, felhőtlen égbolt mellett. Bőrünk leégésének veszélyét sokkal pontosabban mutatja, mint a hőmérsékleti érték, ugyanis az UV-sugárzás mértéke nem a hőfok következménye.

HOGYAN NAPOZZUNK?

A biztonságos napozás nagyon fontos, hogy bőrünk egészségesen aranybarna legyen, megfelelő mennyiségű D-vitamin termelődjön benne, kellemesen és energikusan érezzük magunkat. Mindenkire vonatkozik, hogy az első néhány napozás alkalmával célszerű a 11 óra előtti, vagy a 15 óra utáni időpontot választani. A napba nézni szabad szemmel sem jó, szemkárosodást okozhat, távcsővel pedig egyenesen tilos, hiszen azonnali vaktságot eredményezhet.

Gyenge UV-sugárzás idején érzékeny bőrűek és gyerekek is kimerészkedhetnek rövid időre a napra. Aki hosszabb időt szeretne a szabadban tölteni, méréselt UV-sugárzás esetén se feledkezzen meg a napszemüvegről és a széles karimájú kalapról! 11 és 15 óra között fél óránál többet ne töltsünk napozással!

Közepes UV-sugárzás esetén érzékeny bőrűek és kisgyerekek lehetőleg ne tartózkodjanak a tűző napon, kellően barna, kevésbé érzékenyek is csak 10-15 percig élvezzék a déli órák napsütését! Szabadtéri programokhoz, sétához a kalap és napszemüveg mellett ne feledjük el bőrünket a megfelelő fényvédő krémmel bekenni!

Erős UV-sugárzás mellett a napozást hagyjuk a déli előtti, vagy délutáni órákra! A dél körüli időt töltsük sziesztázással, olvasással, árnyékos helyen! Ha mindenképpen a szabadba kényszerülünk, ne feledkezzünk meg a magas fényvédő faktorú krémről, a széles karimájú kalapról, napszemüvegről, napernyőről!

Nagyon erős UV-sugárzás esetén a fent leírt védelem mellett sem ajánlott a napon tartózkodni. Mindenképpen próbáljunk árnyékos helyet találni legalább a déli órákra!

A napozás során testünk sok folyadékot elpárologtat, hőségben intenzíven verejtékezünk. A vízvesztéséget pótolnunk kell napi 2-2,5 liter folyadék formájában! Ügyeljünk arra is, hogy a folyadékot folyamatosan, akár óránként kortyolgatva vegyük magunkhoz. Mivel ásványi sókat is veszítünk, ajánlatos a tiszta vízbe néhány szem sót szórni, néhány csepp citromlé is jól jöhet. Nagyon kedvező tulajdonságú ilyenkor az ásványvíz. Egy jeges gyümölcskocktél pedig nemcsak frissít, de pompás esztétikai élményt is nyújt.

Forrás: internet

SZERETNE LESZOKNI A DOHÁNYZÁSRÓL?

Segítünk Önnek!

Jöjjön el a szeptembertől induló támogató csoportterápiánkra!

A részvétel ingyenes!

Helyszín: Sárbogárd Rendelőintézet.

Jelentkezni lehet a 06 (25) 460 120-as telefonszámon, vagy személyesen a Tudógondozóban rendelési időben.

Hargitai-Kiss Virág

XXIII. Országos Mezőföld Túra Nagylókon

Nagy várakozás előzte meg mind a túrát előkészítőket, mind pedig az ország messzi tájairól ideseregülő résztvevők sikerességét.

Az a különleges vonzás – mellyel Nagylók rendelkezik a környező falvakkal körülvevő gyönyörű természeti szépségei révén – újra és újra idecsábítja a sportszerűen túrázókat, híre vonzza az újabb résztvevőket. Ezzel együtt a természet és az ember kedves találkozása adja a túra érzelmi értékét.

A tanár úrnál éjszakai túrára jelentkeznek

Képviseletet volt az ország minden tája: Gyula, Hódmezővásárhely, Dunaújváros, Budapest, Zalaegerszeg, Mór (innen volt a legidősebb, 74 éves túrázó), Székesfehérvár, Semjénháza, számosan az Alföldről és Nagylókról. A legfiatalabb résztvevő Böröndi Katica 6 éves kislány volt, aki szüleivel indult éjszakai túrára. Összesen közel százan regisztráltak a Tavipalotánál, a hivatalos országos pecsételőhelyen.

Indulás az éjszakába!

Volt itt nappali 20, 30, 50 km-es táv, éjszakai 20 km-es, valamint a kerékpárosok választhattak 20, 30 és 50 km-es teljesítmények vállalása között.

Az útvonalak ellenőrző pontjai: Nagylók, Hantos, Sárkeresztúr, Sárvíz-csatorna, nagyhorcsói híd, Malom-csatorna, Káloz, Csek-sorompó, Nagylók.

Vígh-Tarsonyi László (65 évesen is) rendületlen lelkesedéssel szervezi és koordinálja az eseményt 23 év óta. Ő itt tanított

Nagylókon, és visszahúzza a szíve ehhez az emberi, természeti közeghez.

A teljesítménytúrák előkészítésében és lebonyolításában szintén 23 év óta részt vesznek: Molnár István Sülysápról és Böröndi Zsolt nagylóki lakos. Ők is olyan elkötelezettjei ennek az országos ügynek, amiért feltétlen elismeréssel tartozunk nekik. Néhány éve Vígh-Tarsonyi tanár úr egykori galgahévízi tanítványai is szorgalmas segítők a túrának: Pásztai Márk és Foky Kristóf.

Az anyagi támogatást a helyi önkormányzat biztosította. Mind a hideg, mind a meleg étel elkészítését és kiszolgálását Halasi Annamária nagylóki és Lukács Katalin abasári lakos bonyolították. A babgulyás olyan finom volt, hogy nagyon sokan kétszer is kértek belőle.

A pontgyűjtő túrázókat a Magyar Természetbarát Szövetség hivatalos tagjai, teljesítményrendszerben végzik a túrákat. A minősítés fokozatai: bronz-, ezüst-, aranyjelvényes természetjáró; érdemes és kiváló természetjáró. A fokozatok megszerzéséhez igazolt egyéni túranapló dokumentációja szükséges.

Meleg, nyári idő fogadta Nagylókon a résztvevőket. Most is találunk, mint mindig, új és új természeti jellegű ismereteiket bővítő élményeket. A barátság is húzóerője ennek az aktív együttlétnek. Az ember önkéntelenül is szeretné megosztani mindazt, ami élményt okoz neki, azokkal, akiket tisztel és akikkel szívesen tölti az időt.

Mi, nagylókiak évről évre igyekszünk mindent megtenni azért, hogy sikerélményt kapjanak az ide érkezők, és hálás szívvel gondoljanak vissza arra, hogy érdemes volt megismerni a környék természeti szépségeit és élvezni a nagylókiak vendéglátását.

Tauzné Piroška

**A MADARÁSZ JÓZSEF
VÁROSI KÖNYVTÁR
NYÁRI NYITVA TARTÁSA:**

**2014. július 1-jétől 27-éig szombatonként
zárva lesz,
nyitva: kedd–péntek 9–18 óra.**

Oly korban éltünk 26.

A Hazafias Népfronttal közösen működtetett kertbarát kör a Videoton melletti községi területen hobbikerteket parcelláz. Egy parcellát én is igényelek. Innentől kezd komolyra fordulni a családi gazdálkodásunk. Ez a föld nemcsak a család és a nyúlfarm ellátását biztosítja. Zöldségféléből sokkal több terem, mint amit el tudunk fogyasztani. Édesanyám nap mint nap látja, hogy az utcán ott sétálnak csapatostól a szovjet helyőrség tisztfeleségei. Ettől rögtön beindul nála a vezérhangya:

– Lalikám! Mi lenne, ha próbára kitennék az utcára egy hokedlit, rá mutatnánk azt, amiből éppen fölőselegünk van? Hátha rákapnak ezek az orosz asszonyok.

– Próbáljuk meg – hagyom rá a megvalósítás lehetőségét.

Így kerül ki a kapu elé a fülöpszállási nagy hokedli kockás terítővel, s rá egy táliban az eladó termények mutatóványdarabjai. Alig telik el tíz perc, máris csöngetnek. Édesanyám fut ki, mert látja, a kapu előtt áll három szőke fiatalasszony. Oroszul beszélnek. Édesanyámat ez cseppet se zavarja. Jelbeszéddel rögtön megérti, melyik zöldségféléből mennyi kell nekik, s már hozza ki a mérleget, s papírra írja nekik az árát. Attól kezdve állandóan szól a csengő. Megvesznek mindent, amit kiteszünk. Különösen a téli zöldhagymának van nagy kérése. Ebből egyébként is rengeteg terem. Ősszel fölszedjük a Vidi-kertből, behozzuk, és a ház mellett elvermeljük. Innen áruljuk tavaszig jó pénzért. Édesanyám csinos csomókba köti a zöldhagymát. Levágja a szárát, ahogy a piacon árulják, úgy teszi ki a hokedlira. Az orosz asszonyok a már kialakult jelbeszéd segítségével elmagyarázzák neki, hogy ne vágja le a zöldséget, mert ők éppen azt szeretik. Ezen egészen elcsodálkozik anyám, hiszen nálunk a zöldhagymának csak a fehér részét fogyasztjuk, a zöldet kidobjuk. Az oroszok, érthetetlen, de a zöldet eszik, mint a nyulak.

– Micsoda népek! – méltatlankodik anyám, de a kereslet-kínálat elve szerint igazodik a vevői igényekhez. Hétvégén aztán kipróbálja rajtunk, hogy milyen a hagymaleves, amiben benne van a zöldje is. Egészen finom.

– Mégse bolondok ezek az oroszok – jegyzi meg, amikor látja, hogy üres a levesestál az asztalon.

Gazdaságilag föllendülünk a parasztizálásban.

– Minden fillért meg kell fogni! Csak így jutunk egyről a kettőre! – mondogatja a gyerekeknek is gyakran nevelési célzattal anyám.

Nagyapám a gazdasági világválságot sok kisparaszthoz hasonlóan megszenvedte. Földet akart, de nem volt rá pénze. Rábeszélték a spekulánsok, hogy bátran vegyen csak föl kölcsönt. Megtette. A válságban a bank mindenét elvitte. Ezért aztán családstól újra vándorolnia kellett, s volt idő,

mikor nem tudta, kerül-e enivaló holnap az asztalra. Szidta is a bankokat haláláig.

– Lalikám, ne vegyél föl kölcsönt soha! A bank kiforgat abból is, amid van. A parasztról hét bőrt nyúz le a nadrágos városi csirkefogó – mondogatta.

Anyám ebben nőtt föl, amire ráadásaként fiatalasszonyként megtapasztalhatta a háború és a rákövetkező orosz világ létbizonytalanságát. Ha fogytán volt a pénzünk, ami elég gyakran megtörtént, azon aggódott, hogy tönkremegyünk. Ezért aztán munka mellett egyre többet dolgoztunk, hogy jussunk egyről a kettőre. Egyre több nyulat tartunk most is, hogy itt van ő is velünk, s rakjuk élére a garast, egyelőre minden különösebb cél nélkül. Igaz, tervezem, hogy megcsináljuk a központi fűtést, és építünk a házhoz egy üveges verandát.

A házunk mintha erdőben lenne. Amikor késő este, vagy olykor hajnalban érek haza a kultúrházból, harsány madárdal fogad: csalogány, rigó, harkály, rozsdafarkú, és az odvas fákban cinke is fészkel, Ani kedvence. Róla énekeljük a gyerekeknek esti altatóként Weöres Sándortól:

„Falu végén van a házunk,
A bozótból ki se látszik,
De a cinke, ha leröppen
Küszöbünkön vacsorázik.”

Ezt éneklő Virág is a babáinak játék közben.

A szomszéd Leknerék hatalmas meggyfái szinte bebólogatnak a ház ajtaján. A kerítésünkre felfutott a delavári szőlő indája. Rajta szép fürtök lógnak. Ezek a tőkék már nekünk teremnek. A piros delavári a legfinomabb szőlő a világon. Ani imádja. Apró, illatos, mézédés fürtöket érlel az októberi nap a tőkéken. Ahogy az itteniek mesélik, Amerikából hozták be a nagy filoxerajárvány idején. Bogárdon Gött Jenő telepített belőle fél kataszteri holdat Kül-szőlőhegyen. A borát az Andor kocsmáros vette meg. A hordót karácsony előtt ütötte csapra. Csak előjegyzésre lehetett venni belőle, s boldog volt, aki ebből a fél-édes, illatos borból tehetett egy üveggel az ünnepi asztalra, mert november végére már betelt a kocsmáros előjegyzési füzete.

A hatalmas meggyfákon korai, édes, fekete meggy terem. Gött-meggynek hívják. A Lekner testvérek megöregedtek. Nem gondozzák már a nagy kertet, a meggyet se tudják leszedni. Felajánlják nekünk, mi meg örömet kapunk a lehetőségen. Lesz hát meggyeszörp, lekvár a gyümölcséses gyereknépnek.

Nadrágszaggató

Kisgyerekkoromban gyakori vendég volt nálunk a községi kisbíró. Tekintélyt parancsoló, nagy bajusza, erős hangja és főleg a dob, amivel végigjárta a falut, hogy kidobolja a községi hirdetőmenyeket bennünk,

kis gyerekekben félelmet keltett. Amikor engem meglátott, nem mulasztotta el, hogy odareccsentse mély basszus hangján:

– Na, te nadrágszaggató!

Ezt ő tréfának szánta, én viszont nem annak vettem, s ilyenkor iszkoltam előle. Bebújtam a zongora alá, nehogy elvigyen magával. Ha láttam az ablakon át, hogy jön, kétségbeesetten kiabáltam:

– Jön a Nadrágszaggató bácsi! – és már másztam is be a zongora alá a húgommal együtt.

Akkor eszembe nem jutott volna, hogy egyszer, már többgyermekes apaként valóban igazi nadrágszaggató lesz belőlem, miként azt a félelmetes Nadrágszaggató bácsi megjósolta.

Ani nagybátyja, Lajos bácsi és felesége Budapestén laknak. Halottak napja környékén minden évben hazalátogatnak, s ilyenkor hoznak egy nagy dobozt, ami tele van a gyerekeknek szánt rengeteg karácsonyi ajándékkal. Szigorúan meghagyják, hogy csak karácsonykor bonthatjuk fel.

A gyerekek fantáziáját nagyon piszkálja, hogy mi van a dobozban. De hát a szabály az szabály, elteszem a dobozt a padlásra.

Nem lelkesedem az ajándékokért. Amióta Kedvesemmel együtt élünk, számunkra a karácsony nem az ajándékokról, hanem a családi együttlétről szól. Ez persze nagyon szép elv, amit a valós élet – különösképpen, hogy már sok gyerek nyüzsög körülötünk – lépten-nyomon felülír.

A Lenin utcai házban az első karácsonyra készülünk. Szenteste van. Díszítjük a karácsonyfát. Hiába mondogatom a velem együtt szorgoskodó gyerekeknek, hogy nem az ajándék, hanem a családi együttlét a fontos ezen az estén, ők azért csak azt találgatják, hogy mi várja őket a fa alatt, s furdalja az oldalukat a kíváncsiság, hogy ugyan, mi van Lajos bácsiék nagy dobozában.

A konyhából finom illatok szállnak. Készül a karácsonyi vacsora. Anya, mint Fülöpszálláson, süt diós, mákos kalácsot, készül krumplis-diós süti, a kedvencünk, ami annak ellenére, hogy háborús recept, a világ legfinomabb csemegéje, s a nagyanyám receptje szerint készülő kakaspörkölt után kerül az ünnepi asztalra.

Megterítünk karácsonyi abrosszal, aztán meggyújtjuk a gyertyákat, s elénekeljük az összes karácsonyi éneket, miképpen egy kántortanító családjának illik. Utána puszi mindenkinek, boldog karácsonyt kívánunk egymásnak. A gyerekek türelmetlenül várják már a ceremónia végét, hogy végre nekieshessenek Lajos bácsiék nagy dobozában. A nagy izgalomban cafatokra tépik a szép csomagolást.

– Jaj, gyerekek, ne tépjétek szét a csomagolást, az kell még! – próbálja kíméletre inteni őket az anyjuk.

Ani minden csomagolóanyagot gondosan összehajt, eltesz, hogy jövőre is legyen mivel csomagolni. A spórolós Scheffer-vér hogy kiütközik belőle! No, ennek a csomagolóanyagának már lóttek. Hatalmas diadalkiáltások közepette kerülnek elő a szét-tépett dobozból a kincsek. Lecsapnak egy olyanra, ami egyszerre mind a négynek kellene. Összevesznek rajta. A veszekedő gyerekcsapat látványától egyre gyűlik bennem a düh. Végül elszakad a cérna. Felordítok, s székemről felugorva közéljük rontok. Ebben a pillanatban megreccsen a fenekemen a nadrág szövete, s a varrás mentén szétnyílik az egyébként is meglehetősen szűk ruhadarab. Ezen a dühöm már csaknem az égig emelkedik. Hátrafordulok, vérben forgó szemekkel nézem a hasadást. Indulatom az elszakadt nadrágom felé fordul:

– Még te is? – sziszegem dühösen a fogaim közt, aztán vad indulattal megmarkolom a szövetet, s egy hirtelen mozdulattal lépem magamról a fél nadrágszárát. A leszakadt ruhadarabot ordítva rázom a fejem fölött. Ott állok fél nadrágban a gyerekse-reg közepén, mint az arkangyal a lángpallossal az első emberpár előtt a paradicsomból való kiűzetés pillanatában.

A gyerekek elnémulnak. Megrettenve néznek rám. Virág elsírja magát.

– Papi! Ne!

– Ez a szeretet ünnepe? – dörgöm sztentori hangon. Közben szép lassan lecsúszik rólam a nadrág másik fele is, és ott állok én, a család tisztelt feje ingben, glóriában. Ezen már csak nevetni lehet. Fölenged a gyerekek ijedtsége is, és felszabadultan ők is nevetnek. Balázs fölkapja a nadrágdarabot és a magasba dobja, aztán egymást dobáljuk a szétszaggatott csomagolóanyagból gyúrt papírgalacsinokkal, míg ki nem fulladunk. Körülnézek. Egy szemétdomb az egész szoba.

– Na, mondhatom, szép kis ünnep! – pillantásom az ünnephez nem illő állapotot rosszállóan szemlélő édesanyámra esik, s eszembe jut a vacsora. – Állj! – kiáltom a hancúrozó gyerekseregnek. – Rakjunk gyorsan rendet és asztalhoz, mert kihül a kakaspörkölt! Én olyan éhes vagyok, mint a farkas, és ha nem kapok enni, megeszlek benneteket! – ez utóbbi szavak illusztrációjaként vérszomjasan morogni kezdek, mint egy igazi farkas. De persze a gyerekek nem ijednek meg.

– Nem félünk a farkastól, nem esz meg, csak megkóstol! – incselkedik Ildikó, aztán kórusban bekapcsolódik a többi is.

Eltelik még egy kis idő, míg ebből a farkas-barány játékból kikeveredünk, össze-szedjük az ajándékozás romjait, aztán körülüljük az ünnepi asztalt.

Az istenadta nép eszik ... piros a szájuk a pörköltszafittól. Csillog a szemükben a vídamság.

Kell ennél boldogabb karácsony?

Folytatom.

Hargitai Lajos

10 éves a sárkeresztúri Bella Voce kamarakórus

„A zene lelki táplálék és semmi mással nem pótolható. Aki nem él vele, lelki vérszegénységben él és hal.” (Kodály Zoltán)

Június 28-án jubileumi ünnepségre hívtuk kedves volt karnagyainkat, volt kórustagjainkat és a település lakosságát. 10 éve alakult meg kórusunk, és a sok viszontagság ellenére ma is ugyanolyan lelkesedéssel énekelünk együtt, mint a kezdetekkor. 10 év a mai gyorsan változó időben nagy idő. Úgy alakult, hogy az évek során több kórusvezetővel volt szerencsénk együtt dolgozni, ami azt eredményezte, hogy széles skálán mozog repertoárunk.

2004 szeptemberében alakultunk énekelni szerető hölgyek köréből, Szilágyi Sándor református lelkész hozzáértő vezetésével. A családias légkörű próbákon tiszteletes úr csiszolagta félrecsúszott hangjainkat. Még a legfurcsább hangzatoknál sem kaptunk dorgálást, csak udvariasan annyit mondott: nagyon jó volt, kezdjük újra. Formálta zenei ízlésünket a sokféle kórusmű megismertetésével.

énekelünk citerakisérettel. Az egyházi dalokat felváltották a „világi” dalok. Sajnos csak rövid ideig élvezhettük társaságát, mert munkája elszólította. Napjainkban egy igazán fantasztikus, energikus, fiatal zenepedagógus, hitoktató hölgy, Antal-Zékány Erika áll a kórus élén. Nagy hozzáértéssel, lelkesedéssel csiszolagta hangunkat, ismertet meg bennünket érdekesebbnél érdekesebb kórusművekkel. A mércét magasra teszi, és mi igyekszünk megfelelni. Az elmúlt év elején úgy döntött a kórus, hogy felveszi a Bella Voce (szép hang) nevet. Nagy örömünkre férfitagokkal is bővültünk.

A jubileumi ünnepség színvonalát emelte a Paksi Római Katolikus Kórus műsora Csergő Vilmosné Farkasfalvy Ágnes vezetésével és Király István hangszerkísérettel. A 25 éves múltra visszatekintő, nagy

Fotó: sarkeresztur.hu (2013. május 25-ei kórustalálkozó)

Szintén református lelkész, Donatin Tamás került kórusunk élére Sándor tiszteletes úr távozása után. A fiatal lelkész idejében igazán szép egyházi dallal ismerkedhettünk meg. Vele énekelünk először hátróm szólamban, és állandó vendégei voltunk a református templom szentestéinek.

Fordulópontot jelentett a kórus életében Balázs Lilla megjelenése. Repertoárunk nagyon átalakult. Sok népdalfeldolgozást

létszámú kórus templomi áhítattal töltötte meg a Bella István Művelődési Házat. Fel-emelő érzés volt hallgatni őket. Az ünnepségen lelkes fiatal tagunk, Grigoliát Gabriella énekel szótól, Bartók Eszter Búcsúdalt.

A délutánt koccintással, kellemes beszélgetéssel, közös énekléssel zártuk.

Kovács Györgyné kórustag

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapánk,

KOSKA ISTVÁN

hosszan tartó betegség után örökre megpihent.

Temetése 2014. július 12-én, 14 órakor lesz a Huszár-temetőben.

Lányai

NAGYMAMA RECEPTJEI

Besztercei szilvaleves

Hozzávalók: 1 kg besztercei szilva (bármilyen fajta megfelel), 3-4 ek méz, késhegynyi só, 1-1 kk őrrölt fahéj és szegfűszeg, 1-2 citromkarika, 3 ek tejföl, 1 ek étkezési keményítő, 1,5 l víz.

A szilvákat megmossuk, kimagozzuk, pár szemet félreteszünk levesbetétnek. Felöntjük másfél liter vízzel, fűszerezzük, és puhára főzzük a gyümölcsöket. A szilvákat átszűrjük, a citromkarikákat eltávolítjuk. A gőzölgő, illatos gyümölcsöt tejfölben elkevert keményítővel együtt, botmixerrel pürésítjük. Visszaöntjük az alaplébe, és hozzáadjuk a cikkekre vágott szilvákat. Felforraltjuk, kihűtjük, majd legalább 2-3 órára hűtőbe téve „összeérleljük” az ízeket. Hidegen tejföllel, vagy tejszínhabbal kínáljuk. Alkoholos verzióban az alapfolyadékot vörösborral is helyettesíthetjük rézszegek szilvalevest előállítva.

Szilvamártásban sült csirkeszárny

Hozzávalók: 6 csirkeszárny, só, 20-25 dkg szilva, 3 ek ketchup, 2 ek cukor, 2 gerezd reszelt fokhagyma, 2 ek almaecet, kevés csípős szósz, 2 ek sójaszósz, reszelt gyömbér, 1 citrom leve.

A szárnyaknak a végét levágjuk, a többi részét mosás után besózzuk. A ketchupot egy edénybe tesszük, hozzáadjuk a cukrot, a szilvát, majd összeturmixoljuk. A többi hozzávalót az edénybe tesszük, és 10-15 percig főzzük. A húst egy kis sütőedénybe tesszük, a szilvás pácba beleforgatjuk, a pác maradékát pedig ráöntjük a hústra. Fóliával letakarjuk, és szép sötét bordóra megsütjük a sütőben. Ha a ketchup erős, akkor nem kell hozzá külön csípős szósz.

Barackos, vagy szilvás batyu

Hozzávalók a tésztához: 60 dkg liszt, 3,2 dl tej, 1 tojás, 1 mk só, 2-3 ek cukor, 8 dkg olvasztott vaj, vagy étolaj, 3 dkg élesztő. Töltelék: sárgabarack, szilva. A tetejére: fahéjas porcukor.

A szokásos módon kelt tésztát készítünk. A megkelt tésztát lisztezett deszkán kicsit átgúrjuk és fél cm vastagra kinyújtjuk. Nagyméretű (9 centiméteres) pogácsaszaggatóval köröket szúrunk ki. Kicsit meghúzgáljuk ovális formára, és mindegyik közepébe egy fél barackot, vagy szilvát teszünk. A tésztakör két oldalát bevetsszük egyenesen két oldalon, és ezeket a füleket egymásba fűzzük a gyümölcs felett. Kevés tejjel porcukrot keverünk el, ezzel kenjük le a tésztát, majd 20 percet a tepsiben kelesztjük, amíg 220 fokra előmelegítjük a sütőt. Alsó-felső lángon 40 perc alatt, 180 fokban szép pirosra sütjük. Fahéjas porcukorral meghintve tálaljuk.

Szilvalekváros zserbó fehér csokis bevonattal

Hozzávalók: 50 dkg finomliszt, 25 dkg margarin, 10 dkg porcukor, 2 dkg vaníliás cukor, 1 csipet só, 1,5 dl tejföl, 2,5 dkg élesztő, 1 db tojás. A töltelékhez: 40 dkg darált dió, 2 citrom reszelt héja, 60 dkg szilvalekvár. A tetejére: 20 dkg fehér csokoládé, 2 ek étolaj.

A tejfölt meglangyosítjuk, belemorzsoljuk az élesztőt, hozzáadjuk a tojást és elkeverjük. A lisztet elmorzsoljuk a margarinnal. Hozzáadjuk a sót, porcukrot, vaníliás cukrot és az élesztős tejfölt. Összegúrjuk a tésztát, majd négy egyenlő részre osztjuk. Letakarva langyos helyen 40-50 percet kelesztjük. A cipőkből négy lapot nyújtunk a tepsink méretének megfelelően. A lapokat sorban megkenjük a lekvárral, megszórjuk a reszelt citromhéjjal és a darált dióval. Előmelegített sütőben közepes lángon 25-30 percig sütjük. Hagyjuk kihűlni. A csokit gőz felett felolvasztjuk, elkeverjük az olajjal és bevonjuk vele a sütink tetejét. Tegyük a hűtőbe szeletelés előtt.

SZAKÁLLAK

Ó igen, a szakállak! A felnőtt emberiség egyik felének napi gondját jelentő arcszőrzetek, amely gondról a másik félnek nincs igazi tudása. Hát bizony, mi borotválkozunk vagy gondozunk, a tükröt büvölve nyírbálunk, igazítunk, és a női nemnek ebbeli tevékenységünkről csak felszínes benyomása van. Pedig a szakáll plusz bajsz minden képzeletet felülmúló változatosságot képviselhet.

Nézzük meg például a socialista eszmeiség nagyjainak tablóját! Marxnak legyezőszerűen szétterülő, hosszúra hagyott szakálla volt, ami méltóan reprezentálta ezt az ősatyai idolt. Már munkatársa, Engels gyakrabban vette használatba az ollót, neki, mint tőkés vállalkozónak, gondolom, rendezettebb külsővel kellett megjelenie a világban. Utódjuk, Lenin még kevesebbet hagyott meg az arcon növekedő szőrzetből, nem beszélve Sztálinról, akinél csak az orr és az ajak közötti területet borította dús, erős szőrzet. Na, már az utánuk következő nacsalnyikok borbélyának napi tenivalója lett a borosta eltávolítása: Brezsnyev, Gorbacsov, Jelcin, végül Putyin csupasz képpel álltak az emberiség elé.

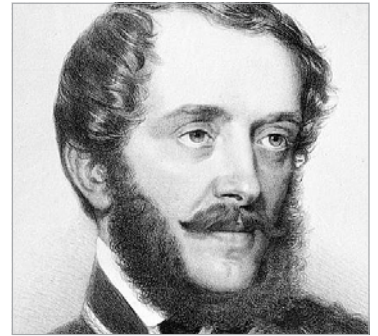
Nem gondolnám, hogy az arcszőrzetnek ez a marxi maximumból a nulla felé való tendálása valami szimbolikus jelentéssel bír, ez inkább az európai kultúrkör általános tendenciájával függ össze.

Azt hiszem, magyar specialitás a reformkorunk nagyjainak meghatározó részénél látható körszakáll. A történelem iránt érdeklődő magyar kisdíák hajlamos össze téveszteni Kossuthot Széchenyivel, őket Eötvös Józseffel, sőt Szemere Bertalannal, mivel az arcukat keretező szakáll hasonlónak teszi őket egymáshoz. Az ő portréjuk sora tagadhatatlanul valami nemzeti büszkeséget ébreszt, mivel ők emberileg és politikailag is kiváló személyek voltak. Tehát miközben például Marx eszméje az elvétel volt, azaz a gazdagok megfosztása a vagyonuktól, addig Széchenyi csak adni és adni akart, úgy látszik, nem volt fontosabb gondja, mint az, hogy a nemzetét gazdagítsa. Szinte fel sem lehet sorolni, mi mindent köszönhet neki ez az ország. Hol tartana az emberiség, ha általános lenne ez a politikusi magatartás? A mai átlagpolitikus inkább szerezni akar, nyaralót, bankbetétet, luxuslakást, jachtot elsajátítani, nem pedig adni.

Biztosra vehető, hogy Széchenyieknek ez a szenteket megszegyentető alapállása nincs összefüggésben az ő szakállviseletükkel. Vagy mégis? Ha az ember Ferenc József pofaszakállával veti össze, adónak fantasztikus sejtései. A császár az aradi tizenhármak és mások kivégeztetése, a világháború kirobantása, végső soron a Monarchia szétrobbantása révén lett világpolitikai tényező. Hogy Széchenyi megőrült és megölte magát, abban Ferenc Józsefnek fontos szerepe volt.

Hajjaj! A szakállak, kérem, a szakállak!

L. A.

HETI IDŐJÁRÁS

Fokozatos felmelegedés kezdődik, napról napra egyre magasabbra kúszik a hőmérő higanyszála. A felettünk tanyázó és lassan elöregedő ciklon hatására erőteljes gomolyképződésre számíthatunk, többfelé várható helyi zápor, zivatar. A hétvégén még összességében több helyen valószínű jelentős mennyiségű csapadék. A jövő héten már egyre szárazabb levegő lesz felettünk, így csökken a zivatarhajlam, de a felerősödő helyi hatások miatt lokálisan továbbra is számítani lehet záporokra, zivatarokra. A változó irányú szél csak zivatarok környezetében erősödhet meg. A csúcshőmérséklet a hét közepén még csak 25 fok körül alakul, a hétvégén és a jövő hét elején azonban ismét a 30 fok közeli, akár afeletti értékek lesznek a jellemzők.

100 éve történt

A református egyház presbiteri jegyzőkönyvei nem naplók. Az egyházi gyűlések főbb pontjait foglalják össze hol tömörebben, hol részletesebben. A feljegyzésekből azonban körvonalazni lehet az adott korszak történéseit. Így tudunk némileg képet alkotni arról, hogy miről is tárgyaltak, döntöttek előjáróink helyileg az 1914 éven.

Január első presbiteri gyűlésén határoztak arról, hogy az iskolába új padok és dupla ablakok csináltatása szükséges. A főszolgabíró ez ügyben már többször felszólította az egyháztanácsot az intézkedések megtételére miatt. A mintegy 1.000 forintra kalkulált összeg előteremtését a temetői fák elárverezéséből fedezték. Az ügy hetekig húzódott, míg végül márciusban Mészöly Endre főgondnok és Zeles Imre presbiter Kocsi H. Ferenc cecei asztalos mesterral 980 forint árban állapotoktat meg szerződésileg a munka elvégzésére. Megjegyzendő, hogy az ugyancsak januári éves főgondnoki beszámolóból azt is megtudhatjuk, hogy a gyülekezet adóssága ekkoriban 16.000 koronára rúgott. Január végén a szokásos egyházi bált szervezték meg, melynek belépti díja 1 forint volt. A tavasz nagy eseményeként március 29-én iktatták be tisztebe Kis Dánielt, aki a felvidéki Alistálról került meghívás útján a bogárdi papságba. Őt az 1913 júniusában elhunyt Forgács Endre helyébe választották meg közfelkiáltással 19 pályázó közül még az előző év szeptemberében. Hivatalát mégis csak 1914 tavaszán fogadta el. Addig a helyettesítést dr. Tomanóczy János és Gilicze Antal segédlelkészek végezték. Az említett beiktatásra Kiss Dániel vonattal érkezett Budapestről, nagy ünnepélyességgel fogadták a vasútállomáson és a lelkészlak ajtajában is, ahova Mészöly főgondnok fogatán vonult be. A Jeremiás könyvének 1. része alapján tartott „mindenkit mélyen magható beszédet” – szól a korabeli híradás.

Áprilisban Hegedűs Mihály neve szerepel megörökítve az iratokban, aki 5.500 korona készpénzt és vagyonának 1/5-ét hagyta az egyházra. A továbbiakban újra az iskoláról esik szó, egyik fala ugyanis beomlott. A presbitérium csak a legszükségesebb javításokat akarta elvégeztetni, ám nagy nehezen megszavazták a korszerűbb tervet, melyben közfaláthelyezés, 4 üléses padok készítése, a termék egyoldalú világosítása szerepeltek. A tantermetket ezen felül előhelyiséggel látták el.

Júniusban a parókia és az iskola járdáinak elkészítése az udvar feltöltésében döntöttek.

Érdekes, hogy június 28-ára, éppen a sarajevói merénylet napjára hirdették meg a soron következő gyűlést, ám azon kevesen jelentek meg, így az határozatképesség hiányában elmaradt.

FELHÍVÁS

A Sárobgárdi Múzeum Egyesület az első világháború kitörésének centenáriuma alkalmából kiállítást szervez az ősz folyamán. Arra kérünk mindenkit, hogy akinek van a háborúhoz kapcsolódó tárgyi emléke (fénykép, levelezőlap, kitüntetés, katonai eszköz stb.) és szívesen megmutatná másnak is, jelentkezzen a

sarbogardimuzeum@gmail.com címen, vagy a
<https://www.facebook.com/sarbogardimuzeumegyesulet> oldalon,
 vagy a Bogárd és Vidéke szerkesztőségében!

Emlékezzünk közösen a száz évvel ezelőtti történésekre!

Fotó: illusztráció

A július 5-ére áthelyezett gyűlésen még mindig nincs nyoma a háborús hangulatnak, tisztségviselőket választanak. Aztán szeptember elejéig nem találunk bejegyzést. Nyáron dologidő van, ez is magyarázza a bejegyzések szünetelését, de valószínű, hogy az általános mozgósítás és a hadüzenetváltások riadalma, feszültsége is közrejátszott ebben. Mert bizony az ősz eleji gyűlésen már szóba került a frissen választott Kiss József algondnok hadba vonulása, aki helyett Csanádi Jánost bízták meg a teendők ellátásával. A Kozma iskola üresen álló tanítói lakásának helyiségeit, továbbá 2 tantermet hadikórház céljára ajánlottak fel. A szintén behívott Dékány András tanító munkáját is kollégái vették át. A hat osztályt Nagy Etelka, Kozma János és Harasztly Károly tanítók között osztották fel. A zsúfolt termeket a délelőtti-délutáni beosztással igyekeztek elkerülni.

A háború okozta intézkedéseken kívül sok egyéb ügy is előkerül. Novemberben a lelkész missziói indíttatású tervet tárt az előjárók elé: a rétszilasi és miklósi szórványok heti rendszerességű meglátogatását, keresztyén ifjúsági egyesület szervezését és a keresztyén irodalom támogatását. Ezek jó visszhangra lelnek presbiterek körében és pártolják az elképzeléseket.

Tovább lapozva a jegyzőkönyvekben kitűnik, hogy egyre több férfit szólított el a haza védelme. A közben előálló tisztújítást ezért igyekeztek a háború végére hagyni, hiszen a választók és a választhatók nagy része a fronton harcolt. A férfiak hiánya a frissen idekerült lelkésznek is gondot okozott, mert a gyülekezet férfiúinak nagy részét csak 4 év múlva ismerhette meg. Ugyancsak ebből adódott a nagy népszerűségnek örvendő dalárda megszűnése. Már a 15-ös évhez tartozik, de megemlíthető még, hogy a gyülekezet adakozott a maroknyi lengyel reformátusok részére, Kis Dániel pedig a Vértesimalja hasábjain gyűjtött össze több mint 100 koronát megvakult katonáknak Bibliára. A háború vége felé az Isten dicsőségét hirdető orgonánk sípsora és harangjaink is hadba hívtak.

Visszatérve a háború kezdetére, érdemes az egyházmegyei jegyzőkönyvbe is belepillantanunk. Lévy Lajos sárkeresztúri esperesnek az első háborús esztendő kapcsán elmondott beszámolója egyfajta helyzetjelentés:

„A mi a gyülekezeti életet és híveink lelki életét illeti a háborús idők ezekre is bizonyára mély s remélhetőleg maradandó hatással vannak és lesznek. A lelkek az iszonyú események láttára megrendültek s ösztönszerűleg is közelebb jöttek Ahhoz, aki egyedül segíthet rajtunk midőn ellenünk esküdni látszik minden. A templom valósággal szent menedékhely lett hova nagy számmal menekültek a máskor Istent nem igen keresők is ... és ott meg is nyugodtak az isteni Gondviselés szárnyai alatt hallván feljök hangzani az igét szüntelenül: mit félték oh kicsiny hitűek? És talán soha buzdóbb imára nem kulcsolódtak a kezek és igazibb könnyeket nem sírtak a szemek, mint éppen most, midőn mindenfelől körülvettek bennünket a nyomorúságok árvizei. (...)

Ez a szörnyű világháború bizony rettenetes vér – és könnyözönnel árasztja el az egész világot s feldúlja úgy a nemzetek, mint az egyes családok nyugalmát, boldogságát. Már is sokan estek áldozatul a vérengző háborúnak: fiak, hitvesek, családapák, kiket sok-sok fájó szív gyászol keservesen. Alig van gyülekezet, mely veszteség nélkül való volna. Az eddigi lejegyzések szerint az első 10 hónap alatt mintegy 130-an estek el csak a mi egyházmegyénk kötelékébe tartozó hitsorsosaink közül. S hányan sebesültek meg, vagy estek szomorú fogságba s hányról nem tudnak már hosszú idő óta ertők aggódó, szomorkodó hozzátartozóik!

Őrizzük kegyelettel szívünkben édes hazánkért hősi halált halt, vagy vértanúságot szenvedett honfitársaink nemes emlékét s örökössük ezt meg majdan valami külső, látható módon is, egyházi és polgári közsegeink történetének lapjain és talán templomaink falára illesztendő márványlapokon...”

Ez utóbbi óhaj a bogárdi gyülekezetben 1938-ban valósult meg. A közadakozásból felállított hősi emléktábla az év június 26-án lett felavatva.

Projektzáró a cecei iskolában

A 2013/14-es tanévben sikeres pályázatot nyújtott be a Cecei Általános Iskola vezetősége az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett kiírásra, amely a tehetséges diákok matematikai, informatikai és természettudományos kompetenciáinak fejlesztését célozta meg.

Iskolánkban már több éves hagyománya van a természettudományos tehetségfejlesztésnek, így programunkat is ennek jegyében készítettük el „A víz az élet!” címmel. A pályázat megvalósítására a Nemzeti Tehetség Programtól 900.000 Ft támogatást nyertünk el, amelynek köszönhetően négy bevont pedagógus közreműködésével, 10 felső tagozatos diák fejlesztése valósult meg. Az NTP-MTI-13-0140 azonosító számú pályázat megvalósítása során minden programelem középpontjában a víz állt.

Délutánonként szakkör jellegű foglalkozásokon vettek részt a bevont tanulók, amelyek keretében kísérleteket végeztek, a látottakat, hallottakat IKT-eszközökkel tették még élvezetesebbé, és felkészültek a projekt keretében megvalósuló külső helyszínes programokra. Az első kirándulás során Budapestre a Természettudományi Múzeumba látogattak, ahol egy múzeum-pedagógiai foglalkozás keretében ismerkedtek meg a vizes élőhelyek sajátosságai-
val.

Ezután a Fővárosi Állat- és Növénykertben a távoli tájak vízi élővilágáról gazdagodtak új ismeretekkel. A következő program során a Dinnyési-fertőt keresték fel, ahol egy kedves zoológus ismertette meg a csoporttal a természetvédelmi terület élővilágát gyakorlati foglalkozás során, sok sétával, megfigyeléssel, állatsimogatással. A rétimajori halastavak felkeresésével a vízhez kötődő régi mesterségekről tudtak meg sok mindent, de megismerkedhettek egy modern, halbiológiai kutatásokat is végző, de a természetes környezet és élővilág megóvását szem előtt tartó területtel. A délutáni foglalkozások során összeha-

sonlító vizsgálatokat végeztek a Vajtai Termálfürdőből, a cecei artézi kútból, a cecei ivóvízhálózatból, valamint a Sár-víz-csatornából származó vízmintákkal. Az eredményeket elemezték, megvizsgálták és a megállapításokat szakszerűen rögzítették. A községi csatorna beruházás vége felé haladva kézenfekvő volt, hogy egy

szennyvíztelepre is ellátogassanak. Cecén még folyamatban van az átadás, ezért a működtető cég a sárbogárdi telepre hívta meg a projekt résztvevőit, ahonnan sok értékes tapasztalattal gazdagodva tértek haza.

A projektzáró célja az volt, hogy a diákok által a program során megszerzett tapasztalatokat minél szemléletesebb formában tudják átadni diáktársaiknak, szülőiknek és egyéb érdeklődőknek. A rendezvényre 2014. június 11-én került sor, amelyen szép számmal jelentek meg vendégek. A bevont diákok bemutatták és elmondták, hogy mi mindent tudtak meg a pályázatnak köszönhetően erről az éltető őselemlről és a bemutató során tapasztalatokat szerezhettek egy prezentációs előadás megszervezéséről is. Az ünnepség során a programokról készült diákat, videókat mutatták be a vendégeknek, hangsúlyozva, hogy milyen nagy lehetőség volt számukra, hogy részt vehettek ebben a projektben, melynek során sok tapasztalattal és alkalmazható tudással gazdagodtak.

Egészséges óvodások Sárbogárdon

TÁMOP-6.1.2-11/1-2012-1564

Sárbogárd Város Önkormányzata az Új Széchenyi Terv keretében meghirdetett TÁMOP-6.1.2-11/1 kódszámú, Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok – lokális szinterek elnevezésű pályázaton 10 millió forint vissza nem térítendő támogatásra vált **jogosulttá. A projekt fizikai megvalósítása: 2013. 09. 01–2014. 06. 30.**

Sárbogárd Város Önkormányzata a helyi óvodások számára szervezett rendszeres sportolási lehetőségeket biztosított, továbbá az egészséges életmódra készítette fel a gyerekeket programjai során.

A program során 2 területet választottunk ki:

- 4) Egészséges táplálkozás, illetve energiaegyensúly megtartása.
- 5) A rendszeres testmozgást elősegítő szabadidős programok megvalósítása.

A program során az alábbi tevékenységeket valósítottuk meg:

- túra (2 db)
- sportfoglalkozások: a projekt teljes időtartama alatt táncos és „Sajtkukac” tornát tartottunk
- egészségnap (4 db): helyi és a szakmában neves előadókat hívtunk meg az óvodásokat érintő problémákkal kapcsolatos előadások megtartására; különös figyelmet fordítottunk arra, hogy ezeken a rendezvényeken egészséges élelmiszereket kínáljunk a résztvevők számára
- az előadások során különös hangsúlyt fektettünk az egészséges életmód hangsúlyos pontjaira

A projekt során a programokhoz kapcsolódóan szakértőket hívtunk meg a szakmai színvonal biztosítása érdekében.

A pályázatnak köszönhetően eszközbeszerzésre is sor került a programok infrastrukturális feltételeinek biztosítása érdekében.

A projekt során szervezett programok jó hangulatban, vidáman teltek, szülők, gyerekek és az óvoda dolgozói egyaránt jól érezték magukat.

A jövőben továbbra is arra törekszünk, hogy intézményünk nevelő-oktató környezete jól szolgálja a gyermekek egészségének megőrzését, megőrzését.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A mindentudó Dongó

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy leány, Dongónak hívták. Az már mindenmel megpróbálkozott, mégse jutott semmilyen kenyérkeresethez. Utoljára azt gondolta, elindul világgá, szerencsét próbálni. Készített két táblát, s ráírta: „Én vagyok a mindentudó”. A két táblát elől-hátul a nyakába akasztotta, s azzal elindult szerencsét próbálni.

Ment, mendegélt, beérkezett a városba, s ott elment a királyi palota előtt. A király épp kinézett az ablakon, s meglátta a fiút a két táblával. Mindjárt megparancsolta, hogy vezessék elébe. Lement két szolga, karon fogták a fiút, s egyenesen a királyhoz vitték. Azt mondja neki a király:

– Na, te híres mindentudó, épp reád van szükségem. Tegnap ellopták a királyné aranygyűrűjét, s ha te valóban az vagy, akinek hirdeted magad, akkor meg tudod mondani nekem, hogy ki lopta el a gyűrűt. De ha csaló vagy, és hazugság az, amit a két táblára írtál, akkor tudd meg, hogy jaj neked, bezárlak a börtön fenekére.

Nagyon megijedt Dongó, amikor meghallotta a király parancsát, de hát, gondolta, időt kell nyernie, ezért azt mondja a királynak:

– Felséges király, adjál nekem egy napi időt, annyi kell, hogy kiderítsem, ki lopta el a gyűrűt.

– Jól van, menj, adok egy szobát, ott gondolkozzál egy napig!

Bement Dongó a szobába, elővett egy kalendáriumot, olvasgatni kezdte. A kalendárium fehér lapján a hétköznapi feketével voltak írva, a vasárnapok veressel. Dongó mind mondogatta magában:

– Fehér, fekete, veres... fehér, fekete, veres...

A királynak volt három lakája: az egyiket Fehérnek, a másikat Feketének, a harmadikat Veresnek hívták. A három lakáj ott hallgatózott a fiú ablaka alatt, mivelhogy ők lopták el a királyné gyűrűjét. Amikor hallották a nevüket, szörnyen megijedtek. Bementek a Dongó szobájába, s elkezdtek könyörögni:

– Tisztelt tudós úr, kérjük szépen, ne mondja meg a királynak, hogy mi loptuk el a gyűrűt. Mi adunk háromszáz aranyat, csak kegyelmezzen nekünk!

Azt mondja erre Dongó:

– Jól van, ide a háromszáz aranyat, s aztán megmondom, mit csináljatok.

Kifizették neki a háromszáz aranyat, s akkor azt mondja Dongó:

– Vegyétek a gyűrűt, gyúrjátok bele kenyérbélbe, dobjátok oda a nagy pulykakasnak, hogy egye meg. Én pedig megmondom a királynak, hogy a gyűrű a pulykakakas begyében van.

Hálálkodott a három tolvaj, mindjárt elővették a gyűrűt, s úgy tettek vele, ahogyan a fiú tanácsolta.

Másnap reggel megy Dongó a király elé, s mondja:

– Megvan a gyűrű, király uram!

– Hol van?

– A nagy pulykakakas begyében.

– Vigyázz, mert ha levágatom a királyné kedves pulykakakasát, és

nem lesz meg a gyűrű, akkor jaj lesz neked!

– Csak egész nyugodtan vágják le, mert ott a gyűrű.

Levagták a pulykakasat és megtalálták a gyűrűt a begyében. Megörvendett a király, megdicsérte a fiút az ügyességéért, de gondolta, még egyszer próbára teszi, hátha csak véletlenül jött rá. Ezért azt mondja neki:

– Maradj itt még néhány napig, ki akarom próbálni a mindentudóságodat. De úgy vigyázz, hogy nagy baj lesz, ha csalni próbálsz.

Nem volt mit tennie, ott maradt a király házában. Nem ment rosszul a dolga, mégsem érezte jól magát, mert nem tudta, hogy vajon mit talál ki ismét a király. Egy délután a király s a királyné lement a kertbe sétálni. Amint mentek ott a fák között, egyszer egy dongó a király tenyerére szállott, s beleeresztette a fullánkját. A királyné összeszorította a kezét, ott maradt a dongó a markában. Akkor a királynak eszébe jutott valami, s azt mondta a királynénak:

– Ne nyisd ki a kezedet, ide hívom a mindentudót, hadd lássam, kitalálja-e, hogy mi van a markodban.

Mindjárt hívattja is a mindentudót, odaállították a király elé, s a király azt mondta neki:

– Na, te híres mindentudó! Ha most is megfelelsz, akkor elhízem, hogy az vagy, akinek mondd magad, s megteszlek udvari tudósnak. De ha nem, akkor tudd meg, hogy kutyákkal üzetlek ki innen, s mehetsz, amerre látsz.

Megijedt Dongó, amikor meghallotta a király fenyegetését. Azt mondja hangosan:

– Na, te szegény Dongó, most aztán benne vagy a bajban!

Elcsodálkozott a király s a királyné, amikor meghallotta ezt, mert szentül meg voltak győződve, hogy tényleg mindentudó. Nem tudták, hogy őt Dongó Pistának hívják.

– Igaz – mondta a király –, Dongó van a királyné markában, s te kitaláltad, még mielőtt megkérdeztem volna. Most már elhiszem, hogy mindentudó vagy. Most mondjad, mit kívánsz: itt maradsz-e nálam udvari tudósnak, vagy tovább mész?

Dongó meggondolta, hogy nem lesz, míg a világ, ilyen szerencséje, ezért inkább kérte a királyt, hogy eressze útjára.

Akkor a király is adott háromszáz aranyat, s ő a hatszáz aranyával hazament, földet, marhát vásárolt, s élt boldogul, hasznát vette a tudományának.

Július 12., SZOMBAT

MTV: 5.25 Hajnali gondolatok 5.30 A mi erdőnk 5.55 Magyar gazda 6.25 Gyógyító természet 6.50 Balatoni nyár 9.00 Történetek a nagyvilágból 9.30 Vízitúra 10.05 Nagytraktorok 10.55 Aranykémcsés 11.25 Tűnt időök mozija 12.00 Hírek 12.05 Szabadság tér '89 12.50 KorTárs 13.25 Mavericks – Ahol a hullámok születnek 15.20 Rubik 70 15.50 Szeretettel Hollywoodból 16.25 Kajak-kenu Eb 18.30 Szerencseszombat 19.30 Híradó 20.05 Sporthírek 20.20 Fábry 21.40 FIFA 2014 labdarúgó vb 0.10 Kiképzőtábor

RTL KLUB: 6.20 Top Shop 6.55 Kölyökklub 9.45 Izsák élet – Mautner Zsófiával 10.10 Teleshop 11.05 Kalandor 11.35 Egy rém modern család 12.05 Kung-fu 13.10 Tökéletes célpont 14.10 Jó társaság 16.20 A Simpson család – A film 18.00 Híradó 18.55 Egy perc és nyersz! 20.00 Ébredő sötétség 22.00 Nejem, nőm, csajom 0.00 Kalandféreg 2.: Öbölből vödörbe 2.00 Féktelen bolygó 3.30 Egy rém modern család 4.00 Jóbarátok 4.50 Ezel – Bosszú mindhalálig

TV2: 6.00 Egzotikus Ázsia 6.25 TV2 Matiné 9.30 Otthon a kertben 10.00 Asztróvilág 11.05 Kalandjártat 11.55 Babavilág 12.25 Falforgatók 13.25 Édes élet 17.00 NCIS 18.00 Tények 19.00 Shrek 2. 20.55 Egy bolond százat csinál 23.05 Melléfogás 0.45 M, mint muskétás 1.35 Xena 2.25 13-as raktár 3.15 Briliáns elmék 4.15 13-as raktár

KOSSUTH RÁDIÓ: 5.03 Népzene 5.30 Határok nélkül 6.00 Szombat reggel 6.10 Foci vb híradó 9.05 Kabarématiné 9.30 Szellem a fazékból 10.00 Szombat délelőtt 12.00 Krónika 12.22 Sportvilág 12.30 Horizont 13.05 Kabaré 14.05 Világóra 14.35 A tudomány hangjai 15.00 Hírek 15.05 Időt kérek 16.05 Jelenlét 16.30 Kajak-kenu Eb közv. 18.30 Krónika 19.07 Sportvilág 19.30 Családi sáv 19.40 Zene 19.50 Mese 20.05 Népzene határok nélkül 20.30 Megújuló értékeink 20.50 Vers napról napra 21.04 Rádiószínház 21.58 Zene 22.00 Krónika 22.20 Sportvilág 22.30 Esti séta 23.00 Hírek 23.05 Sport 23.07 Kabaré 0.10 Éjszaka

Július 13., VASÁRNAP

MTV: 5.05 Hajnali gondolatok 5.10 Esély 5.35 Magyar gazda 6.05 FIFA 2014 labdarúgó vb összefoglaló 6.50 Balatoni nyár 9.00 Katolikus krónika 9.40 Útmutató 10.05 Biblia és irodalom 10.15 Ortodox örömhír 10.45 Református ifjúsági műsor 10.50 Balatonfelvidéki református templomok 11.05 „Csodát termő hit” 11.30 Az utódok reménysége 12.00 Hírek 12.05 Kajak-kenu Eb 13.25 DTM – Futam 14.55 Kajak-kenu Eb 16.30 FIFA 2014 labdarúgó vb ism. 18.15 On the Spot – vb különkiadás 19.15 FIFA 2014 labdarúgó vb záróünnepség 19.50 Híradó 20.25 Sporthírek 20.40 FIFA 2014 labdarúgó vb döntő 0.10 Én és a verdám

RTL KLUB: 6.20 Top Shop 6.55 Kölyökklub 9.55 Teleshop 10.50 Kalandor 11.20 4ütem 12.00 A Muzsika TV bemutatja: Mi, muzsikus lelkek 12.45 Vadmacskák 13.45 Ébredő sötétség 15.45 Rabló-pandúr 18.00 Híradó 18.55 Cobra 11 20.00 Ausztrália 23.10 Rajzás 2. – Az új faj 1.05 Portré 1.40 Idegenek a pokolból 3.10 Cobra 11 4.00 Reflektor 4.10 Barátok közt 4.45 A mentalista

TV2: 6.00 Egzotikus Ázsia 6.25 TV2 Matiné 10.00 Asztróvilág 11.05 Stílusvadász 11.35 Stahl konyhája 12.05 Több mint testőr 12.35 Édes élet 15.05 NCIS 16.05 Shrek 2. 18.00 Tények 19.00 Napló 20.00 Shrek a vége, fuss el véle! 21.40 Felkop-pintva 0.10 Columbo 1.50 Eureka 2.40 Szellemdoktor 3.30 NCIS 4.20 Napló 5.15 Doktor D 6.00 Csapdába csalva

KOSSUTH RÁDIÓ: 5.03 Népzene 5.35 XX. századi történelem 6.00 Vasárnapi újság 6.10 Foci vb híradó 8.35 Európai idő 9.05 Kabarématiné 9.30 Korkóstoló – Gasztromagazin 10.04 Metodista istentisztelet közv. 11.05 Gondolat-jel 12.00 Krónika 12.22 Sportvilág 12.30 Harminc perc alatt a Föld körül 13.05 G7 – Gazdasági magazin 13.30 Nemzeti nagyvizit 14.05 Szonda 14.35 Oxigén 15.00 Hírek 17.05 Kajak-kenu Eb közv. 16.30 Vasárnap délután 17.05 Jelenlét 17.30 Krónika 17.50 Sportvilág 18.30 Regényes történelem 19.05 Sportvilág 19.45 Családi sáv 19.45 Mese 19.50 Zene 20.05 Irodalmi újság 20.30 Rendszerváltók – 1989. 20.50 Vers napról napra 21.05 Rádiószínház 21.53 Zene 22.00 Krónika 22.20 Sportvilág 22.30 Esti séta 23.00 Hírek 23.05 Sport 23.10 Egy hazában 0.10 Éjszaka

Július 14., HÉTFŐ

MTV: 5.25 Hajnali gondolatok 5.30 Hogyan működik? 5.55 Vízitúra 6.30 Híradó 6.45 Sporthírek 7.00 Capri – Az álmok szigete 8.00 Híradó 8.05 Sporthírek 8.20 Balatoni nyár 10.10 FIFA 2014 labdarúgó vb összefoglaló 11.00 Lengyelország 11.30 Kapa, kasza, fakanál 12.00 Híradó 12.15 Sporthírek 12.30 Roma magazin 13.00 Domovina 13.40 Magyarlaktá – vidékek krónikája 14.35 Szívtipró gimí 15.25 Az élet megy tovább 16.20 Híradó+ 16.35 Párizsi helyszínelők 17.25 Híradó 17.35 FIFA 2014 labdarúgó vb ism. 19.30 Híradó 20.05 Sporthírek 20.20 Vízilabda Eb Spanyolország–Magyarország férfi 22.00 Híradó 22.10 Sporthírek 22.20 Titanic 23.50 Aranykémcsés 0.25 A rejtélyes XX. század 0.55 Párizsi helyszínelők 1.45 Az élet megy tovább

RTL KLUB: 5.30 Top Shop 6.00 Jó reggelt, skacok! 7.35 Híradó 8.08 8:08 – Minden reggel 10.05 Top Shop 11.45 Asztroshow 12.50 Fókusz 13.25 Éjjel-nappal Budapest 14.40 Glee – Sztárok leszünk! 15.45 Az örökség 16.50 A mentalista 18.00 Híradó 19.00 Fókusz 19.30 Éjjel-nappal Budapest 20.50 Barátok közt 21.25 Dr. Csont 23.30 Híradó 0.00 Reflektor 0.20 Apátlán anyátlanok 2.30 Az éden titkai 4.00 Reflektor 4.10 Barátok közt 4.45 A mentalista

TV2: 6.25 Tények 6.55 Mokka 9.30 Stahl konyhája 9.35 Babapercek 9.40 TeleShop 10.45 Asztróvilág 12.00 Tények 12.25 Aktív 13.00 Walker, a texasi kopó 15.00 Hal a tortán 16.00 Családi titkok 17.00 Maricruz 18.00 Tények 19.30 Jóban-Rosszban 20.15 Magánnyomozók 21.15 Édes élet 22.30 A gonosz álarca 23.35 Zsaruvér 0.35 Tények 1.20 Aktív 1.40 Szellemdoktor 2.25 Páncélos felmentő sereg 4.15 Xena 4.55 Aktív 5.15 Doktor D 6.00 Csapdába csalva

KOSSUTH RÁDIÓ: 4.03 Népzene 4.30 Határok nélkül 5.08 Igézó 5.11 Hajnal-Táj 6.00 180 perc 6.35 Foci vb híradó 9.00 Napközben 10.50 Hangtár 11.05 A hely 11.35 Vendég a háznál 12.00 Krónika 12.23 Sportvilág 12.30 Útköző 8.30 Rádiószínház 13.26 Zene 13.30 Az evangélikus egyház félórása 14.05 Arcvonások 14.35 Tér-Idő 15.00 Krónika 15.10 Rendszerváltók – 1989 15.35 Közelről 16.40 Hangtár 17.05 Trend-Idők 17.30 Krónika 17.54 Sportvilág 18.00 Útköző 18.30 Határok nélkül 19.07 Sportvilág 19.25 Tetten ért szavak 19.30 Családi sáv 19.40 Zene 19.50 Mese 20.00 Krónika 20.10 Rádiószínház 20.50 Vers napról napra 21.05 Vízilabda Eb közv. 22.00 Krónika 22.20 Sportvilág 22.30 A nap történetei 22.57 Igézó 23.00 Hírek 23.05 Sport 23.10 Arcvonások 23.35 Tér-Idő 0.10 Éjszaka

Július 15., KEDD

MTV: 5.25 Hajnali gondolatok 5.30 Valóságos kincsesbánya 6.00 Hétköznapi kifutó 6.30 Híradó 6.45 Sporthírek 7.00 Capri – Az álmok szigete 8.00 Híradó 8.05 Sporthírek 8.20 Balatoni nyár 10.10 Az Ushuaia expedíció 11.05 Lengyelország 11.30 Kapa, kasza, fakanál 12.00 Híradó 12.15 Sporthírek 12.30 Srpski ekran 13.00 Unser Bildschirm 13.30 Ez az a nap 14.40 Szívtipró gimí 15.30 Az élet megy tovább 16.25 Híradó+ 16.40 Párizsi helyszínelők 17.30 Híradó 17.40 Rex felügyelő 18.30 Gasztroangyal 19.30 Híradó 20.05 Sporthírek 20.20 Vízilabda Eb Magyarország–Franciaország férfi 22.00 Híradó 22.10 Sporthírek 22.20 Titanic 23.55 Sintér 0.10 Párizsi helyszínelők 1.00 Az élet megy tovább

RTL KLUB: 5.30 Top Shop 6.00 Jó reggelt, skacok! 7.35 Híradó 8.08 8:08 – Minden reggel 10.05 Top Shop 11.45 Asztroshow 12.50 Fókusz 13.25 Éjjel-nappal Budapest 14.40 Glee – Sztárok leszünk! 15.45 Az örökség 16.50 A mentalista 18.00 Híradó 19.00 Fókusz 19.30 Éjjel-nappal Budapest 20.50 Barátok közt 21.25 A megmentő 23.10 Híradó 23.45 Reflektor 0.00 A főnök 1.05 A Grace Klinik 1.55 A Muzsika TV bemutatja: Mi, muzsikus lelkek 2.25 Az éden titkai 4.10 Barátok közt 4.45 A mentalista

TV2: 6.25 Tények 6.55 Mokka 9.30 Stahl konyhája 9.35 Babapercek 9.40 TeleShop 10.45 Asztróvilág 12.00 Tények 12.25 Aktív 13.00 Walker, a texasi kopó 15.00 Hal a tortán 16.00 Családi titkok 17.00 Maricruz 18.00 Tények 19.30 Jóban-Rosszban 20.15 Magánnyomozók 21.15 Édes élet 22.30 A gonosz álarca 23.35 Combat Hospital – A frontkórház 0.35 Tények 1.20 Aktív 1.40 Magyar szépség 3.35 Maricruz 4.20 Xena 5.15 Doktor D 6.00 Csapdába csalva

KOSSUTH RÁDIÓ: 4.03 Népzene 4.30 Határok nélkül 5.08 Igézó 5.11 Hajnal-Táj 6.00 180 perc 9.00 Napközben 10.50 Hangtár 11.05 A hely 11.30 Vendég a háznál 12.00 Krónika 12.23 Sportvilág 12.30 Útköző 13.04 Rádiószínház 13.26 Zene 13.30 A római katolikus egyház félórása 14.05 Arcvonások 14.35 Tér-Idő 15.00 Krónika 15.10 XX. századi történelem 15.35 Közelről 16.40 Hangtár 17.05 Trend-Idők 17.30 Krónika 17.54 Sportvilág 18.00 Útköző 18.30 Határok nélkül 19.07 Sportvilág 19.25 Tetten ért szavak 19.30 Családi sáv 19.40 Zene 19.50 Mese 20.00 Krónika 20.10 Rádiószínház 20.50 Vers napról napra 21.05 Vízilabda Eb közv. 22.00 Krónika 22.20 Sportvilág 22.30 A nap történetei 22.57 Igézó 23.00 Hírek 23.05 Sport 23.10 Arcvonások 23.35 Tér-Idő 0.10 Éjszaka

Július 16., SZERDA

MTV: 5.25 Hajnali gondolatok 5.30 Baranglások öt kontinensen 6.00 Építészkorzó 6.30 Híradó 6.45 Sporthírek 7.00 Capri – Az álmok szigete 8.00 Híradó 8.05 Sporthírek 8.20 Balatoni nyár 10.05 Az Ushuaia expedíció 11.05 Lengyelország 11.30 Kapa, kasza, fakanál 12.00 Híradó 12.15 Sporthírek 12.30 Hrvatska krónika 13.00 Ecranul nostru 13.30 Szívtipró gimí 14.20 Az élet megy tovább 15.15 Párizsi helyszínelők 16.05 Híradó+ 16.20 Rex felügyelő 17.10 Híradó 17.20 Vízilabda Eb Hollandia–Magyarország női 19.30 Híradó 20.05 Sporthírek 20.20 Szabadság tér '89 21.10 Kedves John! 22.55 Híradó 23.05 Sporthírek 23.15 A Győri Filharmonikus Zenekar hangversenye 0.05 Párizsi helyszínelők 0.55 Az élet megy tovább

RTL KLUB: 5.30 Top Shop 6.00 Jó reggelt, skacok! 7.35 Híradó 8.08 8:08 – Minden reggel 10.05 Top Shop 11.45 Asztroshow 12.50 Fókusz 13.25 Éjjel-nappal Budapest 14.40 Glee – Sztárok leszünk! 15.45 Az örökség 16.50 A mentalista 18.00 Híradó 19.00 Fókusz 19.30 Éjjel-nappal Budapest 20.50 Barátok közt 21.25 Szulejmán 23.10 Híradó 23.45 Reflektor 0.00 Elfelejtve 1.05 Hamupipőke – Történet 2.45 Apa-csata 3.05 Az éden titkai 4.00 Reflektor 4.10 Barátok közt 4.45 A mentalista

TV2: 6.25 Tények 6.55 Mokka 9.30 Stahl konyhája 9.35 Babapercek 9.40 TeleShop 10.45 Asztróvilág 12.00 Tények 12.25 Aktív 13.00 Walker, a texasi kopó 15.00 Hal a tortán 16.00 Családi titkok 17.00 Maricruz 18.00 Tények 19.30 Jóban-Rosszban 19.50 Skandinávított-sorsolás 20.15 Magánnyomozók 21.15 Édes élet 22.30 A gonosz álarca 23.35 A férjem védelmében 0.35 Tények 1.20 Aktív 1.40 A nagy balhé 2.3.15 Xena 4.00 Családi titkok 4.50 Aktív 5.15 Doktor D 6.00 Csapdába csalva

KOSSUTH RÁDIÓ: 4.03 Népzene 4.30 Határok nélkül 5.08 Igézó 5.11 Hajnal-Táj 6.00 180 perc 9.00 Napközben 10.50 Hangtár 11.05 A hely 11.30 Vendég a háznál 12.00 Krónika 12.23 Sportvilág 12.30 Útköző 13.04 Rádiószínház 13.26 Zene 13.30 A református egyház félórása 14.05 Arcvonások 14.35 Tér-Idő 15.00 Krónika 15.10 Megújuló értékeink 15.35 Közelről 16.40 Hangtár 17.05 Trend-Idők 17.30 Krónika 17.54 Sportvilág 18.00 Vízilabda Eb közv. 19.07 Sportvilág 19.25 Tetten ért szavak 19.30 Családi sáv 19.40 Zene 19.50 Mese 20.00 Krónika 20.10 Belépő – Kulturális magazin 20.50 Vers napról napra 21.05 Határok nélkül 21.35 Rádiószínház 21.56 Zene 22.00 Krónika 22.20 Sportvilág 22.30 A nap történetei 22.57 Igézó 23.00 Hírek 23.05 Sport 23.10 Arcvonások 23.35 Tér-Idő 0.10 Éjszaka

Július 17., CSÜTÖRTÖK

MTV: 5.25 Hajnali gondolatok 5.30 Célkeresztben 6.00 Zöld Tea 6.30 Híradó 6.45 Sporthírek 7.00 Capri – Az álmok szigete 8.00 Híradó 8.05 Sporthírek 8.20 Balatoni nyár 10.05 Az Ushuaia expedíció 11.00 Lengyelország 11.30 Kapa, kasza, fakanál 12.00 Híradó 12.15 Sporthírek 12.30 Slovenski utrinki 13.00 Kvartett 13.25 Útravaló 13.40 Kutyáélet 14.25 Szívtipró gimi 15.15 Az élet megy tovább 16.10 Híradó+ 16.25 Párizsi helyszínelők 17.15 Szerencse Híradó 17.30 Híradó 17.40 Győri ETO Európa Liga labdarúgó-mérkőzés 20.00 Híradó 20.25 Vízilabda Eb közv. Szerbia–Magyarország férfi 22.00 Az Este 22.35 Híradó 22.45 Sporthírek 22.50 Búcsú a béke-évektől 23.05 A Győri Filharmonikus Zenekar hangversenye 23.55 Párizsi helyszínelők 0.50 Az élet megy tovább

RTL KLUB: 5.30 Top Shop 6.00 Jó reggelt, skacok! 7.35 Híradó 8.08 8:08 – Minden reggel 10.05 Top Shop 11.45 Asztroshow 12.50 Fókusz 13.25 Éjjel-nappal Budapest 14.40 Glee – Sztárok leszünk! 15.45 Az örökség 16.50 A mentalista 18.00 Híradó 19.00 Fókusz 19.30 Éjjel-nappal Budapest 20.50 Barátok közt 21.25 Glades – Tengerpárti gyilkosságok 23.25 Híradó 0.00 Reflektor 0.15 Sötét zsaruk 1.20 Fulladás 3.00 Az éden titkai 3.40 Gálvölgyi-show 4.00 Reflektor 4.10 Barátok közt 4.45 A mentalista

TV2: 6.25 Tények 6.55 Mokka 9.30 Stahl konyhája 9.35 Babapercek 9.40 TeleShop 10.45 Asztro-világ 12.00 Tények 12.25 Aktív 13.00 Walker, a texasi kopó 15.00 Hal a tortán 16.00 Családi titkok 17.00 Maricruz 18.00 Tények 19.30 Jóban-Rosszban 20.15 Magánnyomozók 21.15 Edes élet 22.30 A gonosz álarca 23.35 Kettős ügynök 0.35 Tények 1.20 Aktív 1.40 A férjem védelmében 2.30 Kettős ügynök 3.15 Maricruz 4.00 Xena 4.50 Aktív 5.15 Doktor D 6.00 Csapdába csalva

KOSSUTH RÁDIÓ: 4.03 Népzene 4.30 Határok nélkül 5.08 Igézó 5.11 Hajnal-Táj 6.00 180 perc 9.00 Napközben 10.50 Hangtár 11.05 A hely 11.30 Vendég a háznál 12.00 Krónika 12.23 Sportvilág 12.30 Útköz 13.04 Rádiószínház 13.26 Zene 13.30 A római katolikus egyház félévűre 14.05 Arcvonások 14.35 Tér-Idő 15.00 Hírek 15.05 Alma és fája 15.35 Közérlő 16.40 Hangtár 17.05 Trend-idők 17.30 Krónika 17.54 Sportvilág 18.00 Útköz 18.30 Határok nélkül 19.07 Győr–Göteberg labdarúgó-mérkőzés közv. 20.00 Krónika 20.10 Rádiószínház 20.50 Vers napról napra 21.05 Vízilabda Eb közv. 22.00 Krónika 22.20 Sportvilág 22.30 A nap történései 22.57 Igézó 23.00 Hírek 23.05 Sport 23.10 Arcvonások 23.35 Tér-Idő 0.10 Éjszaka

Július 18., PÉNTEK

MTV: 5.20 Hajnali gondolatok 5.25 Az Este 6.00 Noé barátai 6.30 Híradó 6.45 Sporthírek 7.00 Capri – Az álmok szigete 8.00 Híradó 8.05 Sporthírek 8.20 Balatoni nyár 10.05 Az Ushuaia expedíció 11.00 Lengyelország 11.30 Kapa, kasza, fakanál 12.00 Híradó 12.15 Sporthírek 12.30 Roma kultúra 13.00 Esély 13.30 Szívtipró gimi 14.20 Az élet megy tovább 15.15 Párizsi helyszínelők 16.10 Híradó+ 16.20 Rex felügyelő 17.10 Híradó 17.20 Vízilabda Eb közv. Magyarország–Görögország női 19.30 Híradó 20.05 Sporthírek 20.20 Zsarulesen 22.20 Híradó 22.30 Sporthírek 22.35 Hátsó lépcső 23.10 Útközések 1.00 Párizsi helyszínelők 1.20 Az élet megy tovább

RTL KLUB: 5.30 Top Shop 6.00 Jó reggelt, skacok! 7.35 Híradó 8.08 8:08 – Minden reggel 10.05 Top Shop 11.45 Asztroshow 12.50 Fókusz 13.25 Éjjel-nappal Budapest 14.40 Glee – Sztárok leszünk! 15.45 Az örökség 16.50 A mentalista 18.00 Híradó 19.00 Fókusz 19.30 Éjjel-nappal Budapest 20.50 Barátok közt 21.25 CSI: A helyszínelők 22.25 CSI: Miami helyszínelők 23.30 Híradó 0.00 Reflektor 0.20 V, mint veszélyes 1.20 Kalandor 1.55 Mr. és Mrs. Bloom 2.40 4ütem 3.00 Az éden titkai 3.45 A mentalista

TV2: 6.25 Tények 6.55 Mokka 9.30 Stahl konyhája 9.35 Babapercek 9.40 TeleShop 10.45 Asztro-világ 12.00 Tények 12.25 Aktív 13.00 Walker, a texasi kopó 15.00 Hal a tortán 16.00 Családi titkok 17.00 Maricruz 18.00 Tények 19.30 Jóban-Rosszban 20.15 Magánnyomozók 21.15 Edes élet 22.30 A gonosz álarca 23.35 NCIS 0.35 Tények 1.20 Aktív 1.40 Brilláns elmék 2.25 Maricruz 3.10 Xena 4.00 Családi titkok 4.45 Aktív 5.05 Babavilág 5.30 Super Car

KOSSUTH RÁDIÓ: 4.03 Népzene 4.30 Határok nélkül 5.08 Igézó 5.11 Hajnal-Táj 6.00 180 perc 9.00 Napközben 10.50 Hangtár 11.05 A hely 11.30 Vendég a háznál 12.00 Krónika 12.23 Sportvilág 12.30 Útköz 13.04 Rádiószínház 13.24 Zene 13.30 A Hetednap Adventista Egyház félévűre 14.05 Arcvonások 14.35 Tér-Idő 15.00 Krónika 15.10 Történet hangszerezve 15.35 Közérlő 16.40 Hangtár 17.05 Trend-Idők 17.30 Krónika 17.54 Sportvilág 18.00 Vízilabda Eb közv. 19.07 Sportvilág 19.25 Teten ért szavak 19.30 Családi sáv 19.40 Zene 19.50 Mese 20.00 Krónika 20.10 Belépő – Kulturális magazin 20.50 Vers napról napra 21.05 Határok nélkül 21.35 Rádiószínház 21.56 Zene 22.00 Krónika 22.20 Sportvilág 22.30 A nap történései 22.57 Igézó 23.00 Hírek 23.05 Sport 23.10 Arcvonások 23.35 Tér-Idő 0.10 Éjszaka

Fogható ALAPON, ALSÓSZENTIVÁNON, ALSÓTÖBÖRZSÖKÖN, CECÉN, VAJTÁN, PÁLFÁN, SÁRBOGÁRDON, SÁREGRESEN, SÁRSZENTMIKLÓSON, a Tarr Kft. rendszerén az O 05-ös csatornán, a 93 Mhz-es frekvencián, valamint az LRT-COM hálózatán a C7-es csatornán, a 189,25 MHz-es frekvencián.

Július 11., P: 7.00 Lapszemle 8.00 Hitélet: Tavasz hangverseny az evangélikusoknál (ism. 44p), Szent Ágota emlékezete (ism. 35p) 13.00 és 18.00 Lapszemle 19.00 Fűszer nélkül – Tiszta élet kábítószer nélkül (~15p), Sajtótájékoztató a nyertes kamerarendszer-pályázatokról (28p), Férfikonferencia Alapon (48p), A felújított orgona hangjai (~100p) 23.00 és 0.00 Lapszemle

Július 12., Szo: 7.00 Lapszemle 8.00 Sport: Szamba „R” Labdarúgó torna (~50p) 13.00 Lapszemle 14.00 Fűszer nélkül – Tiszta élet kábítószer nélkül (~15p), Sajtótájékoztató a nyertes kamerarendszer-pályázatokról (28p), Férfikonferencia Alapon (48p), A felújított orgona hangjai (~100p) 18.00 Lapszemle 19.00 Tiszta méz: Interjú Farkas Tiborékkal (30p), Csilléri-találkozó (30p), Vaslakodalm Nagylókon (37p), Szent László-napi jubileumi koncert (~95p) 23.00 és 0.00 Lapszemle

Július 13., V: 7.00 Heti híradó 8.00 Fűszer nélkül – Tiszta élet kábítószer nélkül (~15p), Sajtótájékoztató a nyertes kamerarendszer-pályázatokról (28p), Férfikonferencia Alapon (48p), A felújított orgona hangjai (~100p) 13.00 Heti híradó 14.00 Tiszta méz: Interjú Farkas Tiborékkal (30p), Csilléri-találkozó (30p), Vaslakodalm Nagylókon (37p), Szent László-napi jubileumi koncert (~95p) 18.00 Heti híradó 19.00 Hitélet: Református családi nap Sárszentmiklóson 1-2. rész (ism. 75p) 23.00 és 0.00 Heti híradó

Július 14., H: 7.00 Heti híradó 8.00 Hitélet: Református családi nap Sárszentmiklóson 1-2. rész (ism. 75p) 13.00 és 18.00 Heti híradó 19.00 Interjú Gilicze Tamással (15p), Színjátzó-találkozó Sárbogárdon 5. rész (68p), Ili néni képlete (100p) 23.00 és 0.00 Heti híradó

Július 15., K: 7.00 Heti híradó 8.00 Sport: Szamba „R” Labdarúgó Torna (~50p) 13.00 és 18.00 Heti híradó 19.00 Caramel drogvizsgáló (40p), Izraelita megemlékezés (57p), A Huszics Vendel Kórus Békésen (100p) 23.00 és 0.00 Heti híradó

Július 16., Sze: 7.00 Heti híradó 8.00 Interjú Gilicze Tamással (15p), Színjátzó-találkozó Sárbogárdon 5. rész (68p), Ili néni képlete (100p) 13.00 Heti híradó 18.00 Lapszemle élőben 19.00 Sport 23.00 és 0.00 Lapszemle

Július 17., Cs: 7.00 Lapszemle 8.00 Sport 13.00 és 18.00 Lapszemle 19.00 Hitélet: Református családi nap Sárszentmiklóson 1-2. rész (ism. 75p) 23.00 és 0.00 Lapszemle

***

Az élőadás alatt hívható telefonszámunk: 06 (25) 508 901. A Lapszemle és a Heti híradó megtekinthető internetes oldalunkon: www.bogarditv.blog.hu. A rendkívüli eseményekről és műsorváltozásról a képűrség futószövegében adunk tájékoztatást. A műsoroknál szereplő időtartam körülbelül értendő. A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk. **Hirdetésfelvétel a Hírházban (Bogárd és Vidéke szerkesztősége). **Ha gondjuk van a vétellel, kérjük, hívják a szolgáltatókat: TARR Kft. – 06 (40) 416 000, LRT-COM Kft. – 06 (40) 811 911.****

POLGÁRÓRVONAL

Lakossági bejelentések és segítségkérések a polgárőrségtől éjjel-nappal a következő telefonszámon:
06 (30) 6210 651, e-mail: polgarorseg@indamail.hu

**Bogárd
és
Vidéke**

Főszerkesztő és kiadó: Hargitai Lajos, tel.: 06 (30) 9860-849. **Felelős szerkesztő:** Hargitai-Kiss Virág, tel.: 06 (30) 3483 320. **Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:** 7000 Sárbogárd, Hősök tere 12. **Telefon:** 06 (25) 508-900, 06 (25) 508-901. **E-mail:** bogardesvideke@gmail.com **Honlap:** www.bogardesvideke.hu **Lapszemle látható:** a Bogárdi Tévé és az interneten: www.bogarditv.blog.hu **Allandó és időszaki rovatok szerzői, szerkesztői:** Dombi Zoltánné, Gerse Ferenc, Gróf Ferenc, Hargitai Lajos, Hargitai-Kiss Virág, Horváth István, Huszárné Kovács Márta, Horváthné Mikuli Erzsébet, Mágocsi Adrienn Laura, Huszár Anikó, Jákob Zoltán, Kiss Balázs, Kiszléne Simon Andrea, dr. Müller Viktória, Kovács Györgyné, Leszkovszki Albin, Pajor László, Sallai Attila, Rehákné Sándor, Zámbo Tibor és még sokan mások. **Tördelőszerkesztő:** Huszár Anikó. **Grafikai szerkesztő:** Kiss Balázs.

Balázs. **Előkészítés és utómunka:** Heiland Ágnes, Hargitai Gergely, Mágocsi Adrienn. **Készült:** a Bogárd és Vidéke Lapkiadó nyomdájában. **Megjelenik** minden csütörtökön. **Kéziratok leadási határideje:** kedden 17 óráig. Kéziratot egy hónapon túl nem örzünk meg. Fenntartjuk jogunkat, hogy a beküldött írásokat a tartalom és a szerző szándékának tiszteletben tartása mellett, közlésük esetén megrovidítsuk. A lapban közölt vélemények nem mindig tükrözik a szerkesztőségét, azokért a felelősséget a nyilatkozók, illetve szerzők viselik. Ugyanez vonatkozik a hirdetések tartalmára is. **Hirdetésfelvétel:** keretes hirdetések: kedden 16 óráig, apróhirdetések: szerdán 10 óráig adhatók le. Csak a törvényben nem ütköző tartalmú hirdetéseket fogadunk el. **Lapzárt:** szerdán, 12 órakor. **Terjesztés:** saját terjesztőhálózattal egyéni előfizetéssel házhoz szállítással, illetve megvásárolható Sárbogárd és a környező húsz település boltjaiban, hírlapárústó helyeken. **Előfizethető** a terjesztőknél és a szerkesztőségben. **4 hétre:** 800 Ft, **negyedévre:** 2200 Ft, **félévre:** 4000 Ft, **egész évre:** 7600 Ft. **Eng.sz.:** HU ISSN 0866 4382.

Lapunkat rendszeresen szemléli a megújult

OBSERVER

www.observer.hu

Lapunkat rendszeresen szemléli Magyarországon legnagyobb médiafigyelője, az

»OBSERVER«

BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.

1139 Budapest, Frangepán utca 7.
Tel.: +36 1 303 47 38
Fax: +36 1 303 47 44
Email: ugyfelkapcsolat@observer.hu

KIEMELT APRÓHIRDETÉSEK:

a Bogárdi TV-ben is látható!

FOGSORJAVÍTÁS 06 25 468 556, 06 70 382 8512**GÁZKÉSZÜLÉKEK javítása, karbantartása 06 30 440 5790****AUTÓBÉRLÉS OLCSÓN RÖVID/HOSSZÚ TÁVRA, KÜLFÖLDRE IS.
06 70 5397882****AUTÓMENTÉS, AUTÓSZÁLLÍTÁS. 06 20 3426 091****MATRÓZBLÚZ ELADÓ. 06 20 405 7366****ELADÓ 91 m²-es, Tesco közeli,
igényesen kialakított CSALÁDI HÁZ.
Írányár: 14,5 millió forint. 06 20 495 2235****COSA NOSTRA PIZZÉRIA KONYHAI MUNKATÁRSAT KERES.****35 m² helyiség, üzletnek vagy irodának
KIADÓ AZ ÜZLETKÖZPONTBA. Telefon: 06 70 339 1576****APRÓHIRDETÉSEK****Gépelést vállalok! Telefon: 06 (30) 308 4826****Redőnyös 06 (30) 966 8446 (7953539)****Profilváltás** miatt végkiárusítás a Gréta bútor és Flóra bababoltban. Sárobgárd, Tompa M. u. 25. H-P: 8-12-ig, 13-17-ig, szo: 8-12-ig. (2174178)**5000 db bontott, kisméretű téglá és tatal tetőcserep (bontott) eladó. Érdeklődni: 06 (30) 9898 402-es telefonon. (2174173)****Családi ház** Sárszentmiklóson eladó. 06 (70) 387 0004. (2174171)**Huszárutó Kft.** felvételt hirdet 1 fő autóvillamos-sági, 1 fő autószerelő munkakörbe. 06 (20) 3426 091. (2174178)**Horvátországba** utazhat Sárobgádról szeptember 29-én négy napra a Neszebár Utazási Irodával, és Erdély is várja Önt augusztus 15-én három napos kirándulásra. Telefonszám: 06 (70) 3341 611**Tűzifa vásár!** Cser, tölgy 2050 Ft, éger: 1900 Ft, akác kugli: 2280 Ft, hasított: 2380 Ft, vegyes hasított: 2250 Ft. 06 (20) 406 9267. Ingyenes házhoz szállítás.**Sárszentmiklóson** a Jókai utcában családi ház eladó. Irányár: 3,5 millió Ft. 06 (20) 2569 325**Mezőszilasról** 1 fő autóbusszvezetőt keresek főállásban. Abáról nyugdíjas autóbusszvezetőt keresek 1 főt. Érdeklődni: 06 (20) 263 3538 (2174320)**Árpád-lakótelepen** harmadik emeleti erkélyes lakás, egyedi gázfűtéssel eladó. 06 (30) 601 0554**Tűzifa** eladó, cser aprított: 2250/g, cser aprított akáccal: 2250/g, cser aprított m³-ben: 12500/m³, akác aprított m³-ben: 13000/m³. 06 (30) 2902 531**Kárpitost** felveszünk! Önállóan dolgozni tudó kárpitost keresünk sárobgárdi munkahelyre. Érdeklődni: 06 (20) 9826 630.**Családi ház** Miklóson eladó. Telefon: 06 (30) 939 2157**Bontásból** származó építőanyag eladó. 06 (25) 460 952**NYÁRI NYITVA TARTÁS**

Értesítjük tisztelt ügyfeleinket, hogy a Bogárd és Vidéke Hírház 2014. június 16-ától augusztus végéig hétköznap 8-16 óráig tart nyitva.

Szerkesztőség

CATV**MEGNYITOTTUNK!****TARR Kft.
Ügyfélszolgálati Iroda**

8127 Aba, Rákóczi u. 27/A

KábelTV

Internet

Telefon

Nyitva tartás:
hétfő-péntek: 8:00-16:00

info@tarr.hu | WWW.TARR.HU | ☎ 1223

Belépő: 1500 Ft

2014.07.12.
Sárobgárdi
Ifjúsági Park

Ride or Die team bemutatja:

**sárobgárdi
TUNING TALÁLKOZÓ 5.**Not Available on the
App Store**Programok:**

- ★ Streetfighter show (junior team)
- ★ Gumifüstölés
- ★ **Majka&Curtis élő koncert**
- ★ Autós limbó
- ★ Sexy carWash
- ★ Rc autó bemutató
- ★ BMX bemutató
- ★ Autó szépségverseny
- ★ Hangnyomás verseny

DJ's:

- ★ dj McFly | Zelnick | Killer Herczeg
- ★ **A házigazda dj. McFly!**
- ★ Meglepetés program
- ★ Tánc & Ugrókötél bemutató
- ★ Tombola húzás

Standok / kiállítók / támogatók:

Matricakell.hu | Tepyart. | Carstyling.hu | My Car Hungary
EZ WASH | Bomba | Happy dj team | O.C.Tuning | K&H
Berecz Gábor autószerelő | Fodor és Molnár Kft. | Db race
Mixymo köktél cocktailibus.hu | FEMA állatmentők | ExtraCar
Demeter Attila | Független rendőr szakszervezet | Sárobgárd

★★★ Tombola fődíj: BMW E36! ★★★

További infók: 0630 6304 930 Keresz minket facebookon is! facebook.com/sarobgardituningtalalkozo

TÁJÉKOZTATÁS

Tájékoztatom a tisztelt Lakosságot, hogy a képviselő-testület Sárbogárd város díszpolgári címének és kitüntetéseinek alapításáról és adományozásáról szóló 28/2002. (VIII. 28.) önkormányzati rendelete értelmében a képviselő-testület 2014. augusztusi zárt ülésén az alábbi kitüntetések adományozhatók:

- * Sárbogárd Város Díszpolgára
- * Sárbogárd Város Szolgálatáért
- * Sárbogárd Város Gazdasági Fejlődéséért
- * Sárbogárd Város Sportjáért

A rendelet szerint:

„Sárbogárd Város Díszpolgára” cím annak a személynek adományozható, aki Sárbogárd városa érdekében kifejtett kiemelkedő jelentőségű tevékenységével, vagy egész életművével hozzájárult a város fejlődéséhez, értékeinek megővéséhez, a város jó hírnevének öregbítéséhez, továbbá példamutató emberi magatartása miatt személye, vagy annak emléke köztisztviselőnek áll. A kitüntetés évente egyszer adományozható, legfeljebb egy személynek lehet odaítélni.

„Sárbogárd Város Szolgálatáért” kitüntetés annak a személynek adományozható, aki valamely civil szervezetben, a közművelődésben, köznevelésben, egészségügyi és szociális területen, közszolgálatban, közbiztonsági és tűzvédelmi tevékenysége során hosszú évek óta kiemelkedően eredményes munkát végez. A kitüntetés évente egyszer adományozható, legfeljebb egy személynek lehet odaítélni.

„Sárbogárd Város Gazdasági Fejlődéséért” kitüntetés adományozható annak a Sárbogárd város területén legalább tíz éve iparos-, kereskedő-, vállalkozói, vagy mezőgazdasági tevékenységet folytató magánszemélynek, jogi személynek,

vagy egyéb gazdálkodó szervezetnek, akinek helyi adótervezése nincs és tevékenységét magas színvonalon, a lakosság megelégedésére végzi. A kitüntetés évente egyszer adományozható, legfeljebb egy személynek, szervezetnek lehet odaítélni.

„Sárbogárd Város Sportjáért” kitüntetés a sport bármely területén az átlagnál kiemelkedőbb eredményt vagy teljesítményt elérő személynek, csoportnak, edzőnek, vagy a város sportjáért évek óta kiemelkedő tevékenységet végző személynek adományozható. A kitüntetés évente egyszer adományozható, legfeljebb egy személynek, csoportnak lehet odaítélni.

A kitüntetések elhunyt személynek posztumusz is adományozhatók. A kitüntetés átvételére az adományozott halálakor vele együtt élő házastársa, egyenes ági rokona, nevelt, vagy örökbefogadott gyermeke, nevelőszülője, oldalági rokona jogosult, ebben a sorrendben.

A kitüntetések adományozására javaslatot tehet bármely személy, vagy közösség 2014. július 25-éig írásban, melyet a polgármesterhez kell eljuttatni. A javaslatnak tartalmaznia kell a kitüntetésre méltónak tartott személy, illetve közösség nevét, címét, tevékenységének ismertetését, továbbá az elismerni kívánt tevékenység méltatását és azt, hogy a kitüntetések közül melyikre javasolja az illető személyt, vagy közösséget.

Ezt követően a polgármester, a jegyző és az alpolgármester írásos javaslatával kerülnek az ügyrendi és jogi bizottság elé a javaslatok. A bizottság a javaslatot a képviselő-testület soros ülése elé terjeszti. A kitüntetések átadására az augusztus 20-ai ünnepségen kerül sor.

Demeterné dr. Venicz Anita jegyző

MEGHÍVÓ

Sárbogárd Város Önkormányzatának
képviselő-testülete

**2014. július 10-én
(csütörtökön) 16.00 órakor
rendkívüli ülést tart.**

**Az ülés helye:
a polgármesteri hivatal díszterme,
Sárbogárd, Hősök tere 2.**

Napirend:

1. Helyi alapítványok részére működési és rendezvényi támogatások elnyerésére kiírt 2014. évi pályázatra beérkezett pályázat elbírálása.

Előadó: polgármester.

Dr. Sükösd Tamás polgármester

HIRDETMÉNY

Tájékoztatom a tisztelt Lakosságot és az ügyben érintett feleket, hogy a Sárbogárd, külterületi 0522/187 hrsz-ú ingatlanon lévő, nem veszélyeshulladék-lerakót (térségi kommunális hulladéklerakót) érintően a VERTIKÁL Zrt. (8154 Polgárdi, Bocskai u. 39.) kérelmére, az egységes környezethasználati engedély felülvizsgálata tárgyában, valamint a lerakó kapacitásbővítése céljából, dombépítési technológiára történő átállással kapcsolatosan 28334/2012. ügyszámon indított közigazgatási hatósági eljárás keretében a Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (8000 Székesfehérvár, Hosszúsétátér 1.) a 100856/2013. iktatószámom meghozta döntését.

A döntés ellen a Vertikál Nonprofit Zrt. (2014. év január 1-je óta csak nonprofit gazdasági társaság) végzheti a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást, ezért történt a név megváltoztatása) fellebbezést nyújtott be az eljáró hatósághoz.

A Közép-dunántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség (2014. január 1-je óta ez a környezetvédelmi hatóság új megnevezése) a fellebbezést a 2322/2014. iktatószámú végzésével érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

Az elutasító végzés ellen a zrt. által benyújtott fellebbezést a felügyelőség a másodfokú elbírálás végett az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség (1016 Budapest, Mészáros u. 58a.) részére felterjesztette.

Az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség a II. fokú elbírálás során meghozta 14/1142-4/2014. iktatószámú végzésével a döntést.

A főfelügyelőség által meghozott végzés a Sárbogárdi Városi Polgármesteri Hivatal (7000 Sárbogárd, Hősök tere 2.) földszinti hirdetőtábláján 2014. július 3-án kifüggesztésre került, mely okirat a hivatal nyitvatartási ideje alatt megtekinthető hétfőtől csütörtökig 7.30–16.00 óráig, pénteken 7.30–13.30 óráig.

A végzés hivatali hirdetőtábláról történő levételére 2014. július 18-án a munkaidő befejezésével kerül sor.

Demeterné dr. Venicz Anita jegyző

KÖNYV- ÉS FILMAJÁNLÓ

**Nicolas Barreau:
A nő mosolya**

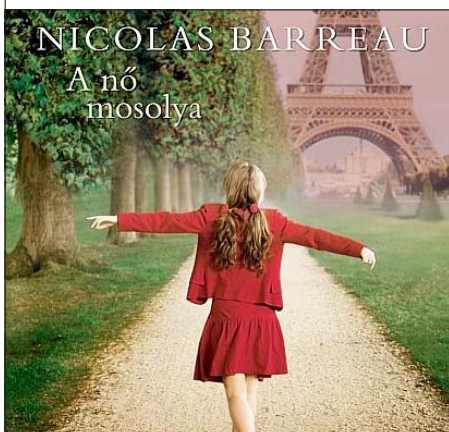
Véletlenek pedig nincsenek! – vallja Aurélie Bredin, aki édesapja halála után átveszi egy kis párizsi étterem irányítását. Azon a végzetes novemberi napon, amikor olyan boldogtalannak érzi magát, mint még soha, a Szent Lajos-sziget kis könyvesboltjában különös könyvre bukkan. A nő mosolya című regény egyik helyszíne nem más, mint az ő vendéglője, a főhősnő pedig mintha... Nem, ilyen nincs! Aurélie elhatározza, hogy utána jár a rejtélynek: meg kell ismerkednie a regény írójával. Csakhogy próbálkozásai sorra kudarcot

vallanak, mígnem egy szép napon az író levele a postaládájába pottyán. Találkozásuk azonban egészen másképp alakul, mint ahogy elképzelte.

Lány kilenc parókéval

Sophie 21 éves, vidám diáklány, aki rákos. Ennek ellenére próbálja élvezni az életet, mintha a halálos kór nem is lenne a szervezetében: partikra jár, flörtöl, mint mások. A kemoterápia miatt leborotválja a haját és parókat kezd hordani. Kilencet tart belőlük otthon, melyek segítségével úgy érzi, kilenc különböző életet tud élni. Sok időt tölt legjobb barátnőjével, Annabellával, illetve beleszeret régi barátjába, Robba. Ők ketten, illetve a blogírás az, ami segít neki elmenekülni a mindennapi kórházba járás fásasztó procedúrájától, illetve új bátorságot önteni belé, hogy elviselje, ami még rá vár.

ISMERD MEG A MINŐSÉGET!
 Válassz az **s.Oliver** és **Pepe Jeans** keretek teljes kollekcójából
 Július 7-21-ig
 A LEGJOBB HOYA SZEMÜVEG-LENCSEVEL csak **27.990 Ft-ért!**

INGYENES A SZEMVIZSGÁLAT, ha nálunk készített szemüveget!
 Tel: 06-25-460-480, 06-70-594-5012
 Sárbogárd, Ady E. út 139. (Coop mellett)
 Nyitva: hétköznap: 9-18, szombat: 8-12 óráig

Stílus, minőség, választék:
Pillantás Optika

THE LINDE GROUP

Linde

Szakértelem és kiváló minőség az ipari gázok gyártása területén

Termékeink és szolgáltatásaink széles választékával várjuk vevőinket:

- Palackozott ipari és élelmiszeripari gázok és gázkeverékek teljes választéka
- Kedvező tartós vagy napi palackbérleti lehetőség
- Palackozott gázok házhozszállítása

Gázmodul-Weisz Kft.
 7000 Sárbogárd
 Ady Endre u. 215.
 Telefon: 06-25/508-128

Nyitva tartás: Hétfő-Péntek: 7.30-17.00
 Szombat: 7.30-12.00

SZERVIZ AKCIÓ

A SUZUKI BARTÁNÁL!

**Műszaki vizsgáztatás
 19.900.-Ft-tól**

AKCIÓS olajcsere 9.900.-Ft
 (10W-40 motorolaj + olajszűrő + munkadíj)

Egyéb szolgáltatásaink:

- ✓ teljes körű szerviz
- ✓ eredetiségvizsgálat
- ✓ szélvédőjavítás
- ✓ festés-fényezés

Tel.: 06 20/420-84-13
 Email: szervizsarbogard@suzukibarta.hu

WWW.SUZUKIBARTA.HU

Az ajánlat visszavonásig érvényes.

fenstherm

NYÍLÁSZÁRÓK

„A” KATEGÓRIÁS NYÍLÁSZÁRÓ AKCIÓ

* redőnyök * relaxák * párkányok
 * könyöklők * rovarhálók

AKCIÓ! -50%

Fenstherm Future
PROFINE 76 prémium nyílászárók

AJÁNDÉK $U_g=0,6 \text{ W/m}^2\text{K}$ - 3 RÉTEGŰ
 EXTRA HŐ- ÉS HANGSZIGETELŐ üvegezéssel kerül bevezetésre **ALAPÁRON!**

Akciónk 2014. június 30-tól július 31-ig érvényes!

* Mediterrán stílusú házakhoz 32 féle fa színezetű nyílászárót forgalmazunk!
 * Energetikai pályázatok megírása * Ingyenes felmérés és árajánlat-készítés

Hivatalos márkaképviselő: **[LaraTherm]Kft.** Superbrands²⁰⁰⁹
 Sárbogárd, Ady E. út 168. (a gyógyszertárral szemben)
 Tel.: 06 20 216-7202, tel./fax: 06 25 462-078
 E-mail: info@laratherm.hu Honlap: www.laratherm.hu

CSALÁDI HÁZAK KÜLSŐ SZIGETELÉSE

SZEKCIONÁLT GARÁZSKAPUK ÓRIÁSI AKCIÓBAN!

VEKA **KIVÁLÓ ÉPÍTÉSI TERMÉK** **AERECO SZELLŐZTETÉS A PENÉSZ ELLEN**